

अभियान

सप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY

abhiyanweekly40@gmail.com

वर्ष : ३८ / अंक : २१ / २०७७ पुस ३ ज्येष्ठ शुक्रबार

/ 18 Dec., 2020 /

मूल्य रु. १०/-

राप्रपा राष्ट्रव्यापी
प्रदर्शनमा जुट्यो

काठमाडौं । राप्रपाले हिन्दूराष्ट्रका लागि देशभर प्रदर्शन गर्ने निर्णय गरेर कार्यकर्ताहरूलाई प्रदर्शनका लागि सक्रिय हुन निर्देशन दिएको छ । राप्रपाले पुस १२ गते ७७ जिल्ला सदरमुकाममा प्रदर्शन गर्नेछ र जिल्ला प्रशासक मार्फत हिन्दूराष्ट्र र राजसंस्थाका लागि सरकारलाई ज्ञापनपत्र तुफाउने कार्यक्रम छ । राप्रपा कार्यव्यवस्था समितिको बैठकको यो निर्णय सबै जिल्लामा पुगिसकेको छ र प्रदर्शन र ज्ञापनपत्रको तैयारी चलिरहेको छ । कार्यक्रमअनुसार पुस १२ देखि २१ सम्म ठूला सहरहरूमा मोटरसाइकल न्याली, १५ देखि २५ गते सम्म जनप्रदर्शन पनि हुनेछ ।

राप्रपाका अनुसार हिन्दूराष्ट्र र संवैधानिक राजतन्त्र पुनर्स्थापनाको पहिले वरणको यो प्रदर्शनमा भ्रष्टाचार, धर्मपरिवर्तन, कोरोना महामारी नियन्त्रण, बेरोजगारी समस्या समाधानलगायतका

>>> बाँकी ८ पेजला

हालीलाई www.abhiyanonline.com मा पनि पढ्न सकिन्छ ।

भ्रष्टाचारको छानविन गर्न
उच्चस्तरीय अधिकार प्राप्त
आयोग गठन गर सरकार

काठमाडौं । पछिलो समयमा मुलुकमा भ्रष्टाचार बढ्दै गएको छ । सरकारी कर्मचारी देखि सम्वैधानिक निकायका पूर्व पदाधिकारीहरू समेत भ्रष्टाचार र अनियमितामा मुछिएका छन् । भ्रष्टाचारलाई नियन्त्रण र रोकथाम गर्न सम्वैधानिक रूपमा गठन गरिएको सम्बैधानिक निकायका पदाधिकारीहरू नै भ्रष्टाचारमा मुछिएका हुनाले अब सरकारले भ्रष्टाचारीहरूलाई कानुनी कारबाही गर्न अधिकार प्राप्त छानविन समिति गठन गर्नुपर्ने आवश्यक देखिएको छ । नेकपाका अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री केपी ओलीले आपूर्वे पनि भ्रष्टाचार नगर्ने र अरुलाई पनि भ्रष्टाचार गर्न निर्देश अभियक्ति दिए आएका भएपनि व्यवहार त्यो लाग्नु हुन सकेको छैन ।

>>> बाँकी ८ पेजला

शितल निवासबाट
संवैधानिक संकट

काठमाडौं । १२ माहिनामा नेकपाका अध्यक्ष तथा प्रधानमन्त्रीसँग १२ पल्ट भेटेर गुटगत राजनीति गर्ने विद्या भण्डारी नेकपाको राष्ट्रपति ?

संसद डाक्ट १५ दिन बाँकी हुँदा निवेदन राष्ट्रपतिको आदेशमा दर्ता गरिएन, ६ घण्टा राष्ट्रपतिको कार्यालयमा कुराइयो र अन्तमा पार्टीको दुई अध्यक्ष सहमतिमा पुगेको खबर आएपछि निवेदन दर्ता नहुने, जारी अध्यादेश फिर्ता लिने खबर गरेर फर्काइयो । सम्वैधानिक अध्यादेशले संवैधानिक

>>> बाँकी ८ पेजला

सताधारी दलभित्रको आन्तरिक दृष्टिको प्रभाव संवैधानिक परिषदमा पार्टीका दुवै अद्यक्षहरू केही समयका लागि सार्वजनिक

पार्टीका दुवै अद्यक्षहरू केही समयका लागि सार्वजनिक

काठमाडौं । सताधारी दल नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीभित्र देखिएको आन्तरिक दृष्टिको केही समयका लागि मध्यम हुने सम्भावना देखिएको छ । प्रधानमन्त्री केपी ओलीले बोलाएको सम्बैधानिक परिषदको बैठकमा सभामुख अग्निप्रसाद सापकोटा उपरिथित नभएपछि सरकारले सम्बैधानिक परिषदको ऐन अध्यादेशबाट संशोधन गरेपछि नेकपाका दुले विवाद देखिएको थियो । पार्टीका अर्का अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल सहितका नेताहरूले संसदको विशेष अनिवेशनको माग गर्दै पहिले चरणमा सरकारले ल्याएको अध्यादेश खारेज गर्ने र दोस्रो चरणमा प्रधानमन्त्री माथि अविश्वासको प्रस्ताव सहित राष्ट्रपति माथि महाअभियोग लगाउन सक्ने सम्भावना बढेको थियो । त्यही प्रयोजनका लागि दाहाल नेपाल पक्षले संघीय सांसद सदस्यहरूको हस्ताक्षर समेत संकलन गरेका थिए ।

पार्टी अध्यक्ष दाहाल सहितका नेताहरूले संसदको विशेष अनिवेशन बोलाउनका लागि बुधबार राष्ट्रपति कार्यालयमा नेताहरूले उक्त पत्र दर्ता गर्ने कार्यालय घण्टासम्म रोकेको थियो ठीक त्यही बेला प्रधानमन्त्री निवास सहितको पत्र दर्ता गर्न सांसद मिम रावल बालुवाटारमा प्रधानमन्त्री ओली र पार्टी

अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल सहित अन्य नेताहरू दुवै अद्यक्षलाई मिलन दबाव दिएका भएपनि प्रधानमन्त्री ओलीले भने कार्तिक २८ गते पार्टी अध्यक्ष दाहालले आफूमाथि लगाएको आरोपपत्र फिर्ता लिनुपर्ने अडान राखेका भएपनि अन्य नेताहरूले त्यस विषयमा पछि छलफल र बहस गर्ने भद्रै पहिला तत्काल उत्पन्न भएको समस्याको समाधान खोज्नुपर्ने प्रस्ताव गरेपछि दुवै अध्यक्ष त्यसमा सहमत भएका छन् । दुवै अध्यक्षको सहमति पछि सरकारले तत्काल आफूले मंगलबार ल्याएको अध्यादेश फिर्ता लिने र संसदको विशेष अनिवेशन बोलाउन गरिएको हस्ताक्षर पत्र राष्ट्रपति कार्यालयमा नबुझाउने सहमति भएको छ । बुधबार नै बोलाइहएको पार्टीको स्थायी समितिको बैठक दुवै अध्यक्षको सहमति पछि मात्र बसेको र सो बैठकमा प्रधानमन्त्री ओली

>>> बाँकी ८ पेजला

संवैधानिक परिषद पनि असफल सावित

काठमाडौं । लामो प्रतिक्षापछि बस्ने भनिएको सम्बैधानिक परिषदको बैठक मंसिर २८ गते बस्ने भनिएपनि कोरम नमुगेर स्थगित भएको छ । सम्बैधानिक परिषद मा प्रधानमन्त्री अध्यक्ष रहने र सदस्यहरूमा प्रधानन्यायाधिष, प्रतिनिधिसभाका सभामुख, प्रमुख विपक्षी दलका नेता, राष्ट्रिय सभाका अध्यक्ष र प्रतिनिधिसभाका अध्यक्ष सहित ६ जाना रहने सम्बैधानिक व्यवस्था रहेको छ । २८ गतेरो बैठकमा प्रमुख विपक्षी दलका नेता एवं नेपाली कांग्रेसका सभापति शेर बहादुर देउवा उपरिथित नहुने भएपछि परिषदबाट बैठक स्थगित भएको भनिएपनि सताधारी दल भित्रको आन्तरिक दृष्टि परिषदमा समेत देखिएको छ । प्रतिनिधिसभाका सभामुख, अग्निप्रसाद सापकोटा पार्टी अध्यक्ष पुष्पकमल

दाहाल निकट मानिनु हुन्छ भने सताधारी दलका नेता र एउटै लिङ्गको समेत हुनु नहुने सम्भावना कार्यालयमा उक्त पत्र दर्ता गर्दै पहिले चरणमा प्रधानमन्त्री केपी ओलीले नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी नेतृत्वको लागि बुधबार राष्ट्रपति कार्यालयमा उक्त पत्र दर्ता गर्ने कार्यालय घण्टासम्म रोकेको थियो ठीक त्यही बेला प्रधानमन्त्री निवास सहितको आन्तरिक दृष्टि परिषदमा उक्त पत्र दर्ता गर्दै प्रधानमन्त्री ओली र पार्टी

सरकारकै कारण उखुकिसान मारमा

आएपनि सरकारले चीनिमि लालिकहरूलाई उखुकिसान भुक्तानी दिलाउन सकेको छैन । उखुकिसान भुक्तानी दिलाउने २०७० देखि २०७६ सालसम्म नवलपरासी सहितका कृषकहरूले २०२० हजार भन्दा धेरै कृषकहरूले उखुको मूल्य भुक्तानी पाउन सकेका छैन । एकातिर सरकारले चीनीको अभाव हुने भन्दै विदेशबाट चीनी आयात गर्ने गरेको छ भने अकातिर चीनी मिल लालिकहरूले उत्पादन गरेको चीनी विक्रि नमएकाले गर्दा कृषकहरूलाई भुक्तानी दिलाउने २०७२ देखि बेचेको उखुको राम्रमा भुक्तानी पाउनुपर्ने माग गर्दै आन्दोलनमा उत्रिएका छैन । उनीहरूले विभिन्न समयमा आन्दोलन गर्दै भन्दै विदेशबाट चीनी आयात गर्ने गरेको छ । पछिलो समयमा चीनीको आपूर्ति

>>> बाँकी ८ पेजला

हिजो गरेको गलतीको क्षमा माग कांग्रेस

मात्र निकालेर आफ्नो जिम्मेवारी पूरा गर्दै आइरहेको बेला कांग्रेस विभिन्न एको अर्थात चीनी आपूर्ति गर्ने गरेको छ । अर्थात चीनीको बालोलाई उपलब्ध रहेको छ ।

कांग्रेसको नेतृत्वको पैंच वर्षसम्म शासन सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी पार्टीको कार्यकारीहरू व्यापक उपस्थिति रहेको थियो । ओली नेतृत्वको सरकार गठन भएको ३ वर्षपछि कांग्रेसले सरकारको विरुद्धमा विरोध समा गरेको हो । प्रमुख प्रतिपक्षी दलले सरकारले गरेका राम्रा कामको समर्थन गर्दै सरकारलाई सही ठाउँमा त्याउने भन्दा पनि पार्टीगत स्वार्थका लागि मात्र विरोधसभा गरेको जस्तो देखिएको छ । मुलुक कोरोना भाइरसबाट आक्रान्त भएको बेला संसदको प्रमुख प्रतिपक्षी दलले विज्ञप्ति

साल्ट ट्रेडिङ को ५३ औं वार्षिक साधारणसभा सम्पन्न

काठमाडौं । साल्ट ट्रेडिङ कार्पोरेशन लिमिटेडको ५३ औं वार्षिक साधारणसभा हालै सम्पन्न भएको छ । कार्पोरेशनले चीनीको विभिन्न कृषकहरूलाई भुक्तानी दिलाउने २०७६ साल आषाढ मासन्तसम्पर्कको कर्पोरेशनको वासलात, नाफा नोकारीहरूले विसाब, नगद विवाद विवरण तथा कार्पोरेशनले गरेको विभिन्न कृषकहरूलाई भुक्तानी दिलाउने २०७२ देखि बेचेको उखुको राम्रमा भुक्तानी नहुनुपर्ने गर्दै आन्दोलनमा उत्रिएको छैन । मिल लालिकहरूको बालोलाई उपलब्ध रहेको प्राप्त भन्दै विदेशबाट चीनी आयात गर्ने गरेको छ ।

India's Expansionist Designs Sabotage the Regional Peace

Mr Ravi

In the past, the most developed countries had direct control over the less developed countries through colonialism. But, neo-imperialism is its most dangerous form, prevalent in the present world. In theory, a less developed country is free, but in practice, its government and economy are controlled by a developed country indirectly.

In these terms, through its military and intelligence agency RAW, India has continued expansionist designs by the following intervention as part of hegemonic policies vis-à-vis her neighbouring countries, including those ones with whom India does not share a border.

Besides supporting separatism in East Pakistan which resulted in the dismemberment of Pakistan, India occupied Sikkim, subdued Bhutan, Burma and Bangladesh—also sponsored terrorism in Pakistan, Sri Lanka, Nepal, Afghanistan and Bangladesh.

During Indian Prime Minister Narendra Modi's rule, New Delhi has intensified meddling in the internal affairs of these countries. And Indian military and RAW have been given free hand to target these states through manipulation of political dissent, ethnic divisions and economic backwardness.

RAW, in collusion with the Afghan intelligence-National Directorate of Security (NDS) and Israeli Mossad, has been assisting Tehreek-e-Taliban Pakistan (TTP), Daesh (Also known as ISIS and ISIL) and their affiliated terror outfits such as East Turkestan Islamic Movement (ETIM), the Balochistan Liberation Army (BLA), Jundallah (God's soldiers), etc. to foment subversion, terrorism and sabotage. Thus, these entities are attempting to destabilise Pakistan, its province of Balochistan, Tibetan regions of China, and the Sistan-Balochistan of Iran, including Afghanistan by supporting terrorism and promoting an acrimonious sense of dissent and political volatility.

With the backing of the US and by manipulating its double game, New Delhi has been implementing aggressive strategy, especially against China and Pakistan.

In this regard, on May 5, this year, drastic tensions arose between New Delhi and Beijing, taking both the countries to the edge of war.

In response to India's construction of roads and airstrips adjacent to the Line of Actual Control (LAC), which will improve connectivity and enable easier mobility for Indian troops in the area, thousands of Chinese People's Liberation Army (PLA) troops moved into the regions along the eastern Ladakh border, setting up tents and stationing vehicles and heavy machinery.

Reports confirmed that the Indian army has moved several battalions from an infantry division usually based in the Ladakh city of Leh to "operational alert areas" along

the border.

In this respect, the Chinese official newspaper Global Times wrote: "The latest border friction was a planned move by New Delhi...India in recent days has illegally constructed defence facilities across the border into Chinese territory in the Galwan Valley region, leaving Chinese border defence troops no other options but making necessary moves in response, and mounting the risk of escalating standoffs and conflicts between the two sides."

In this connection, a storm sparked in India by the

Besides Indian casualties in the physical hand-to-hand fight with Chinese troops on June 8, the statement added: "China Won't allow any unilateral change of Line of Actual Control...India is violating the understanding reached on June 6...India had even demolished its facilities, but they again returned on June 15 leading to the clash".

It is notable that implementing the August 5 announcement of 2019, the Indian central government had issued a map on October 31, 2019. In accordance with it, Jammu and Kashmir was

Islamabad to settle the Kashmir issue, persecution of religious minorities especially Muslims, anti-Muslim laws-CAA/NRC, assaults on Muslims by the fanatic Hindus, blaming Indian Muslims and Pakistan for spreading coronavirus etc., and intermittent shelling inside Pakistani side of Kashmir in relation to the Line of Control (LoC) are of particular attention.

As regards the India-Nepal confrontation, a new road opened by New Delhi which passes through the disputed territory has roused territorial

"Chief of Army Staff General Qamar Javed Bajwa warned India...[saying] We will respond to any aggression with full might...Prime Minister Imran Khan and Chief of Army have said that India was planning false flag operation...India faced great humiliation in the recent military standoff with China...faced embarrassment in map issues with Nepal as well...India is meddling in issues [of countries] where it doesn't even have a border...India is facing many internal challenges especially after the emergence of coronavirus...many issues have emerged in India after the August 5, 2019 move, which revoked the special status of Indian Occupied Jammu and Kashmir...There is an emergence of Islamophobia in India. Now they [India] think the best way is to divert the attention towards Pakistan...The situation on the LoC...1229 ceasefire violations by India has been committed since the start of this year...while their quadcopters have also violated airspace [of Pakistan] on different occasions".

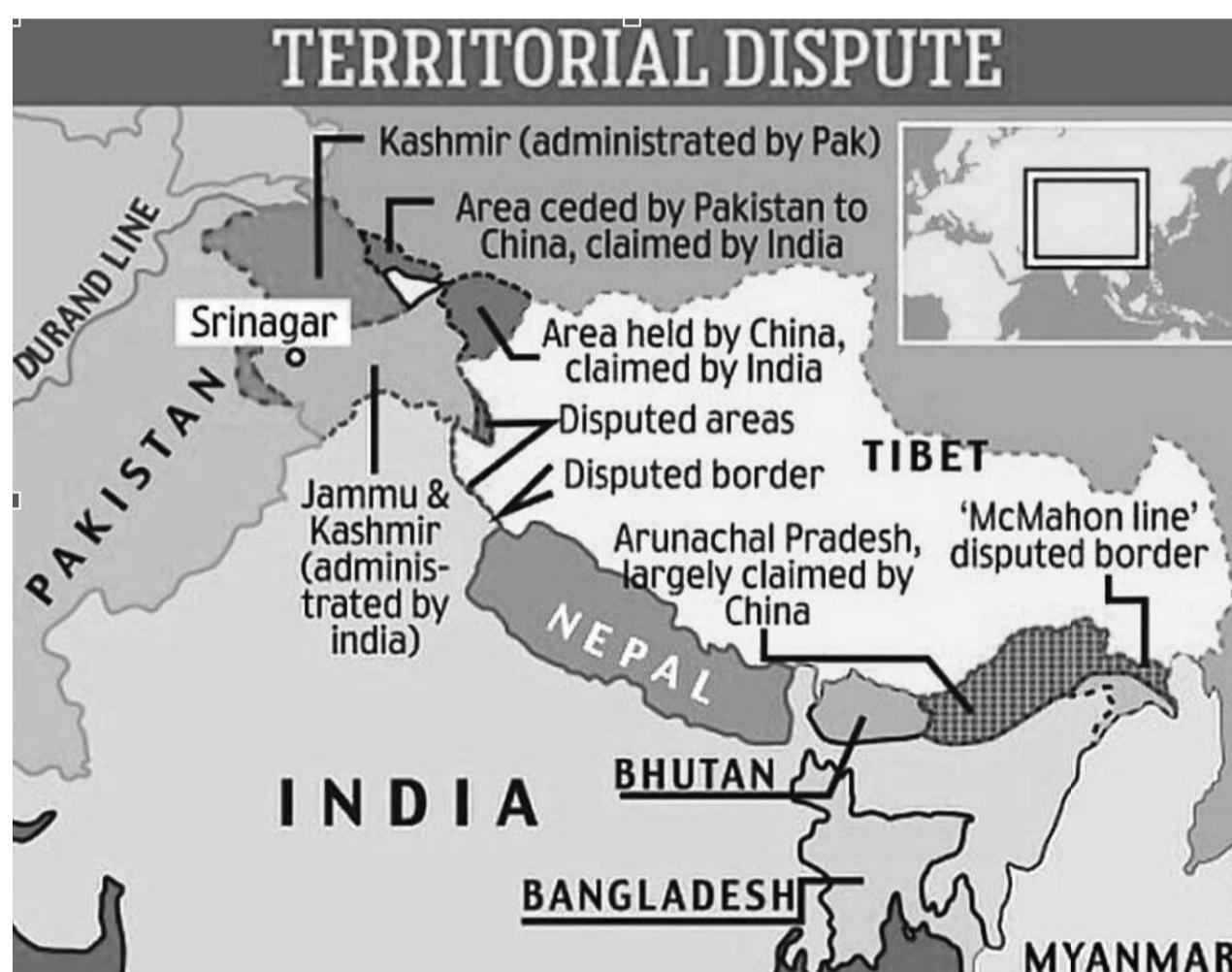
Notably, the fast-growing economic power of China coupled with her rising strategic relationship with the Third World has irked the eyes of Indians. Hence, Nepal has also become another target of the Indian hegemonic designs in South Asia, as it has developed a cordial relationship with Beijing, while New Delhi's endeavor to alienate Nepal from China has failed.

It is noteworthy that China's increasingly closer ties with Pakistan and the China Pakistan Economic Corridor (CPEC) which is part of China's One Belt, One Road (OBOR) or China's Belt and Road Initiative (BRI) has openly been opposed by India which is trying to sabotage this project, as recent terror-attacks, sponsored by RAW in Pakistan and Balochistan province have shown. As part of the new cold war with China, America has also opposed the CPEC. Therefore, Washington is supporting Indian illegitimate stand in connection with present border tensions between New Delhi and Beijing.

However, India and China also fought a brief war in 1962, which China won.

Nevertheless, the border tension between India and China in Ladakh also occurred in 2014 and 2017, which was resolved through negotiations. But, this time, it has become more serious. If it is not resolved through dialogue, it could result in a conventional war that may culminate in a nuclear war. The same is the case of Kashmir which remains a nuclear flashpoint and New Delhi is following an aggressive strategy against Pakistan.

It is most regrettable that by ignoring the modern global trends like a renunciation of war, peaceful settlement of disputes and economic development in wake of the spread of coronavirus and its negative economic consequences almost all over the world, India's expansionist designs are further sabotaging the regional peace.

contradictory statement, issued by the Prime Minister's Office (PMO) on JUNE 19, 2020 that nobody had intruded across the Indian frontier in eastern Ladakh continued to swirl on June 20, with a clarification issued by his office leading to more questioning by the Opposition at the meeting, Modi had said: "Neither has anyone intruded into our frontier, nor is anyone presents there, nor are any of our posts under someone else's occupation."

The Congress said that the government has failed in clarifying if Chinese troops were present on Indian territories.

India and China held military-level talks on June 6, 2020 to resolve the current border issue in eastern Ladakh peacefully. But, a Colonel-rank officer and 20 soldiers of the Indian Army were killed and almost 76 injured in a violent face-off with Chinese troops in the Galwan Valley area of Ladakh on June 15, this year. More than 90 Indian soldiers are missing. India also concealed this news and afterward admitted when Beijing disclosed the incident.

In this context, on June 19, 2020, Chinese foreign ministry spokesperson Zhao Lijian released a statement that gave Beijing's "step by step" version of the events which led to the Galwan valley scuffle.

bifurcated into two union territories—Jammu and Kashmir and Ladakh and identifies the Pakistani side of Azad Kashmir as well as certain areas of Gilgit-Baltistan as Indian territory.

Both Islamabad and Beijing had rejected this political map regarding the disputed territories.

India has escalated tensions with Islamabad particularly in the aftermath of the false-flag terror attack at Pulwama-Indian Occupied Kashmir (IOK). In this respect, on February 27, last year, in response to the Indian so-called pre-emptive airstrike near the town of Balakot, close to the border with Pakistan's sector of Kashmir, Pakistan Air Force (PAF) shot down two Indian Air Force (IAF) fighter jets and launched aerial strikes at six targets in the IOK.

In fact, as part of anti-Pakistan and anti-Muslim policies, PM Modi, the ruling party BJP-led, RSS and VHP are acting upon the ideology of Hindutva ((Hindu Nationalism)). Their various malicious moves such as abrogation of the special status of the Jammu and Kashmir to turn Muslim majority into a minority, continued lockdown in the IOK, the martyrdom of thousands of the Kashmiris there, the introduction of new domicile law against the majority of Kashmiris to completely end any sort of dialogue with

disputes between the two countries. The link road connects Dharchula in the Indian state of Uttarakhand to the Lipu Lekh pass near the LAC-India's border with China.

India and China have 3,500 kilometers long un-demarcated border which runs along the Himalayas. There are three pressure points: the China-Sikkim border, Nepal-India border and the Ladakh region where there are a lake and river.

Indian media reports suggest that Indian has lost hundreds of square kilometers of area and it is being dubbed as 'second Kargil'. Meanwhile, recently, India's Home Minister Shri Amit Shah threatened of conducting air and surgical strikes inside Pakistani territory.

Reacting to Amit Shah's statement, Foreign Minister Shah Mahmood Qureshi stated: "Let me make it clear to Amit Shah that if India made the mistake, we will give a befitting response...Amit Shah should tell...Why does India not launch a surgical strike on Laddakh?... India has reached the extreme in committing atrocities in Kashmir...India wants to sabotage the Afghan peace process...New Delhi is threatening Pakistan to divert attention from its internal situation".

Earlier, the DG of ISPR Maj-Gen. Babar Iftikhar said:

टाइगरहरू पेपर टाइगर साबित भए

• राजन कार्की

rajan2012karki@yahoo.com

स्वर्गजस्तो नेपाल नर्क भयो । स्वर्ग बनाउन फेरि विश्वकर्माको सोच, शक्ति र एकाग्रता चाहिन्छ । पश्चिमा फिरड्गी र दक्षिणा भिरड्गी सल्केका लोपीपापीको भीडबाट विश्वकर्माको अवतार अवतरण हुने कहिले ? जो छन् दुप्पाबाट पलाएका विनिर्माणका अतिवादी-भाषणवादी छन्, दुप्पाबाट जरा उप्रदैन । मुख्य कालिदासले गरे जस्तो कर्मको उपमा बनिसक्यो नेपाल । सूर्य त हरेक दिन उदाउँछ, कसैको मनमा उज्जालो छैन ।

चाहिने युवा चाल हो । जसले अर्काको बाकाचाल बोकेर हिँडेन, मौलिक चालमा उभिन्छ, चल्छ र केही गर्छ । त्यो पुस्ता बिद्रोहभन्दा बढी विदेशीन आउर छ, यथास्थिति परिवर्तन नहुनुको नसो, समस्याको जरो यहाँ छ ।

जनयुद्ध, जनआन्दोलन र परिवर्तन पश्चिमा र दक्षिणाको प्रभाव स्थापित गर्नको लागि थियो भनेमा शंका रहेन । आवश्यकता छ बुद्धेपुस्तालाई थन्क्याएर, युवापुस्तालाई नेतृत्वमा पुऱ्याउने कसरी ? नेपालवादी थिड्क टेक छन्, तिनीहरू पनि लोभमा मुख गाड्ने हतारमा छन् । बुद्धले भनेको थिए- धैर्य सबैभन्दा ठूलो प्रार्थना हो । बुद्ध प्रार्थना अव धैरे भयो । अस्तित्व समाप्त हुन्जेल गरेको धैर्यको कति अर्थ बाँकी रहन्छ ? पुरातन कथन छ-पानीले दुखगालाई पगाल्छ । पगाल्छ भने जनाको पानी मनले नेतृत्वको दुखपनमा पाइन हाल्नपर्छ, तवमात्र नेपालीत्वको बीउ बाँच्छा ।

त्यो महायज्ञको आराधना जरुरी छ । त्यो यज्ञ गराउने पुरोहित जन्माउनु छ ।

लोकतन्त्रमा शासक पनि जनता, शासित पनि जनता हुन् । जनताले अव बोल्नुपर्छ- जनमत, जनबल लिएका जनताका नेताहरू खाली पैसा र सुखमात्र खोजिरहेका छन् भने तिनले राजनीति गर्नु बेकार छ । राजनीतिलाई व्यापार व्यवसाय बनाउनेहरूलाई नागरिकले युक्तिले बनेर घोक्रेत्याक लगाउने हिम्मत गर्नुपर्छ ।

चाणक्यले राजनीतिलाई उत्तम समाजसेवा भनेका छन्, नेपालको सन्दर्भमा लोकनायकको मुख्याधारीहरूले

राजनीतिलाई हाटबजार बनाइदिए ।

अचम्म, पूर्वीय संस्कृति भएको नेपालमा भ्यान्टाइन डेका लागि भारतबाट ५ करोडको गुलाफ आयात हुनेहोँछ । नेपालमा अब राष्ट्रिय कण्डम दिवस मनाउने रे । मारुनी नाच हराउन थाल्यो, बल डान्स बढ्न थाल्यो । लोकतन्त्र बिछौं पश्चिमाकरण भएर गयो । यस्तै हो भने धर्म, संस्कृति र संस्कारको बिनासलीला यही पुस्ताले देख्नुपर्ने वातावरण बदैछ । भावी पुस्ताले पाउने पुस्तैनी सम्पति यही हो त ?

सिकार नखाँ भने कान्छा बाबुको अनुहार बनेको देखिन्छ । लोकतन्त्र कसैलाई मटन भोजन, कसैलाई बटर पाजरोटी र अधिकांशका लागि खोलेफौंडो पनि भागमा पद्दैन । यसकारण त लोकतन्त्र नेपालमा बदनाम छ, लुटतन्त्रमात्र छ ।

सत्तामा शक्तिशालीहरूको जहिले गाँड कोराकोर देखिन्छ । यो बाघ, सिंह को हुने दन्तबजानमात्र हो । बाँकी इतरकाहरूले हेन तमासा हो । औलामा गन्न सकिनेहरू डार्डुर गर्ने, यसैलाई परिवर्तन मान्नेहरू तमासा हेने । राजनीतिको संस्कार उपनिवेशवादी

● ● ●

टाइगर त बिद्रोही हुनुपर्छ, जस्तो नेपाल

टाइगर, बंगाल टाइगर । जनयुद्धका टाइगरहरू त भैरव अर्यालिको जयभुँडीको कथामा जसरी खन्नुवा टाइगर हुन् । मानौं खानकै लागि यिनीहरूले जनयुद्ध गरेका थिए । जनयुद्ध त सत्ता नपाएको आत्रोश रहेछ, सम्झौतामै युद्ध रोकिए पनि बहुदल हान्यो, हिन्दुराष्ट्र र राजतन्त्र नष्ट भयो ।

● ● ●

जंगलका मांसाहारी बाघ, सिंह, बौंसाहरूलाई चिडियाखाना बनाएर पाल्ने र जो आफ्नालागि अप्रिय हुन्छन्, ती सबैलाई तिनै जनावरलाई लच्च, डिनरको आहार बनाउने परम्परा रोमनकालमा थियो । लोकतन्त्रमा लोकविरोधीहरू रोमन सम्राट बनेर आफ्ना बिरोधीहरूलाई झण्डे झण्डे त्यस्तै नीति लागु गरिरहेका छन् । पहिले सोझै कान समाइन्थ्यो, अहिले घुमाएर, फरक यत्तिमात्र हो ।

एकप्रकारले आफुभन्दा बलियो अरु बन्न नदिने रणनीति पनि हो यो । यही नीतिका कारण नेपालजस्तो विकासील मुलुकमा लोकतन्त्र खाँ भने दिनभरिको

छ, जनभावना स्वाधीनतामा छ । यी जन जो टाईसुटलाई राष्ट्रिय पोसाक भनेर रमाइरहेको छ, त्यो बदलिनुपर्छ । यसका विरुद्ध जन अँधी कहिले बन्ने ? जसरी राजतन्त्र उल्टाएर लुटतन्त्र त्याउन ७७ हजार मारियो, अव मर्न तैयार हुने को छ र अर्को परिवर्तन सम्भव होला ? अर्को जनयुद्ध नभए जनताले सुखका दिन देख्न पाउनेछैन ।

बुदाहरू काटेर खाने, युवाहरू चाटेर बस्ने, सिदासादा डराएर थरहरि, अर्को परिवर्तन गाहो छ । आज मुर्खता होइन, मौलिकताको खोजी गर्नुपर्छ । सन १८५० मा श्री ३ जंगबहादुर राणा युरोप भ्रमणमा

गएका थिए । भनिन्छ, हठी स्वभावका जंगले आफ्नो सम्मानमा बेलायतीलाई ७९ तोपको सलामी हान्न पनि लगाए ।

भनिन्छ, एकदिन उनलाई पुटबल म्याच हेन लगियो । उनी स्याद हेर्वे थिए, खेलाडी जोस्सिएर खेल्दै थिए । एककासी श्री ३ जंगे एकले कराए- गोल...। वरपरका सबै जिल्ल परेर श्री ३ महाराजतिर हेन थाले । वरिपरिका भारदारले सम्भार-महाराज, प्रभु, गोल भएको छैन, आउट भएको हो । गोलपोष्टमा बल छिरेमात्र गोल हुन्छ स्वामित । यो सुनेर जंगबहादुरले जावाफ दिएका थिएरे- ताँ नकरा, जानी न हो । जंगेले बोलेपछि बोल्यो बोल्यो । मैले भनेपछि गोल भएको हो ।

जंगमाथि अजगे बनेकाहरूले बुझनुपर्छ- अजगे भनेको जंगलीपन हो । लोकतन्त्र भनेको नेतातन्त्र होइन । नयाँ पुस्ताले अजगेहरूलाई बुफाउन ढिला गर्नुहुन्न । सपना देख्ने र देखाउने छेपाराहरूको पछि लाग्नु भनेको पछाडि फर्कनु हो । जंगल पस्तु हो । आजका शिक्षित युवाहरू जंगली बन्न सक्दैनन् । आफ्नो संस्कार र संस्कृतिको जगेना गर्दै आधुनिकतामा रम्नु रमाउनु सम्यताको विकास हो । असम्यता समाप्त हुनु हो ।

लोकनेता त अनुकरणीय हुनुपर्ने हो । लोकाले लागि लोकनेता डरलाग्दा बनेका छन् । जनताले अपराधी ठहराएका व्यक्तिहरू जनताका शासक बन्नु भनेकै अलोकतान्त्रिकता हो । यस्तो शासन लोकतन्त्रको अपमान हो । किन बुफ्दैनै डेढ अक्कलीहरू ?

शासन ढल्दा वा असफल हुँदा देशमा मानवीय विपति आउँछ । आज नेपाल त्यही विपतमा छ । यसमाथि प्राकृतिक र अनेक विपति थिएका छन् । यो विपतिलाई सहने पनि लोक हुन्, पार लगाउने पनि लोक । अँखामा बिफेको कसिंगर बेलैमा फिक्न सकिएन भने अन्यो हुने खतरा रहन्छ । अन्यो भनेको अँधारो हो, अन्योपन हटाउँ ।

यसका लागि दलालहरूलाई देवता मान्न र पूजा गर्न छाडनुपर्छ । लोकतन्त्रका नाममा घृणित बर्बरता सहनु पनि पाप हो । पाप कुण्डबाट पार खोजौ ।

साल्ट ट्रेडिङ कंपनीसिंग्टेड द्वारा प्रवर्द्धित ग्राह्यांस

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

- ISI स्टाण्डर्डको मित्र बाहिर रकर कोट मे बीचमा रिटलको जाली भएको ३ तहको होजपाइप
- उच्च गुणस्तरको रेगुलेटर
- पुन: प्रयोग गर्न न सकिने प्लाष्टिक सिल भएको सिलिङ्डर
- कम्प्यूटर प्राविधिबाट चल्ने प्लान्ट, तौलमा सोहै आना दुवक हुनुहोस

पद्धत्यौ हामी बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज ।

मन्यो ज्यादै त्यो जस्ले बिर्सियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मर्रे पनि जस्ले सरिक्यो देशको माटो ।

कायर भरर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादुर भरर एकै पटक मर्न सकौ ।

अभियान

साप्ताहिक

सम्पादकीय

नेकपाके कारण
मुलुक नै संकटमा

तेपाल कम्युनिष्ट पार्टी भिक्रो आन्तरिक दून्डले गर्दा मुलक नै संकटमा परेको छ । कारण नेकपा सत्ताधारी दल समेत भएको र सत्ताधारी दलभित्रको आन्तरिक दून्डले गर्दा पार्टीको पहिलो नम्वरका अध्यक्ष तै प्रधानमन्त्री भएका कारण मुलक संकटमा पर्दै गएको छ । पार्टीको आन्तरिक दून्डले गर्दा सरकारले कोरोना भाइरसले आकान्त भएका जनतलाई स्वास्थ्य सेवा र उपचारमा समेत चाहेजित सेवा सुविधा दिन सकिरहेको छैन । गएको दैत्र महिना देखि नेपालमा कोरोना भाइरस भित्रिएको थियो । त्यही कोरोना भाइरसले गर्दा धेरै व्यति:हरूले ज्यान गुरामासँको काहा छ भने भएपैडै तिन लाख मानिस कोरोना भाइरसबाट पितिहाल भएका छन् । कोरोना भाइरसकै कारण मुलुकको अर्थतन्त्र डामाडोल हुने अवस्थामा पुरोको छ भने भएका उद्योग धन्दाहरू समेत बन्द हुने अवस्थामा पुरोका छन् । यस्तो जटिल परिस्थिति उत्पन्न भएको बेला सिंगो पार्टी र सरकार एकजुट भएर जनताको सेवामा लान्तुको बदला सत्ताधारी दलभित्र देखिएको आन्तरिक दून्डलाई नेकपाका दुई अध्यक्षहरूलाई उचालेर आ आफ्नो गुणतांत्र तिर दैत्र गुणका नेताहरू सक्रिय भएका छन् ।

तत्कालिन नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्र एकीकरण भएपश्चात तेपाल कम्युनिष्ट पार्टी गठन भएको र मुलुकका दुवै ठुला कम्युनिष्ट पार्टीहरू एकीकरण हुँदा उनीहरूले गएको निवाचनमा प्रतिनिधिसभामा भफडै दुई तिहाई मत पाएका थिए । उनीहरूले प्रदेशसभा र स्थानीय तहमा समेत भफडै दुई तिहाई नै मत पाएका छन् । ७ प्रदेश मध्येका ६ प्रदेशमा नेकपाकै बहुमतको सरकार रहेको छ भने स्थानीय तहमा पनि उनीहरूकै बहुमत रहेको छ । संघीय संसदमा भफडै दुई तिहाई र प्रदेशसभा हुँदै स्थानीय तहमा समेत उनीहरूकै बहुमत रहेको हुनाले जनताले कम्युनिष्ट पार्टी नेतृत्वको सरकारबाट ठुलो आशा एवं विश्वास गरेका भएपनि अहिले जनताको आशा एवं विश्वासमध्य नेकपाका नेताहरूले विश्वासघात दै आएका छन् । पछिल्लो समयमा सत्ताधारी दलका नेता तथा कार्यकर्ताहरू विभाजित अवस्थामा रहेकाले उनीहरू जसरी भएपनि आ आफ्नौ गुटको स्वाथका लागि लागि परेका हुन्नालो जनताले आवश्यक सेवा सुविधा समेत पाउन सकेका छैनन् । विश्वको कम्युनिष्ट इतिहासमै एउटै पार्टीमा दुईवटा अध्यक्ष रहेन व्यवस्था कहिंकरी देखिएको छैन । दुई ठुला पार्टी एकीकृत हुँवा तत्कालिन दुवै पार्टीको अध्यक्षहरूको व्यवस्थापन गर्नका लागि दुवै पार्टीका अध्यक्षलाई एकीकृत पार्टीका अध्यक्ष बनाइएको हुनाले त्यहीबाट समस्या उभिएको हो । दुवै पार्टी एकीकृत हुँदा आलोपालो प्रधानमन्त्री बन्ने सहमति भएको भएपनि एकवर्ष अगाडि पार्टीका दुवै अध्यक्षहरू केपी ओली र पुष्टकमल दाहालबीचमा अर्को सहमति भएको थियो, सो सहमति अनुसार अहिलेको प्रतिनिधिसभाको कार्यकालभरी ओली नै प्रधानमन्त्री रहने र पार्टीको कार्यांकारी अध्यक्ष दाहाल रहने व्यवस्था रहेकोमा त्यसलाई उल्टाइएको हुनाले नै अहिले समस्या देखिएको हो । पार्टीका दुवै अध्यक्ष मिल्दा पार्टी एक हुने तर दुवै अध्यक्षका बीचमा असहमति हुँदा पार्टी नै विभाजनको अवस्थामा पुने र पार्टी नै सकटमा पर्न सक्ते भएकाले त्यसबेलाको निर्णय नै गलत रहेको थियो ।

पार्टीका महत्वपूर्ण निर्णयहरू गर्दा दुवै अध्यक्षको सहमतिमा हुनुपर्ने पार्टीको विधानले व्यवस्था गरेको भएपनि गत कार्तिक २८ गते दोस्रो तहका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले पार्टीका पहिलो नम्वरका अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री ओलीमाथि सगिन आरोप लगाउदैपार्टी सचिवालयमा प्रस्ताव दर्ता गरेपछि त्यही प्रस्तावको कारण अहिले पार्टी विभाजनको अवस्थामा पुगेको छ। अध्यक्ष दाहालले अर्का अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री ओलीमाथि लगाएका गम्भीर आरोपहरूको पुस्ति आरोप लगाउनेले नै प्रमाणित गर्द सबैने अवस्था देखिँदैन। कठिपय आरोपहरू फौजदारी केशमा कारबाही गर्नुपर्ने खालका रहेका हुनाले प्रधानमन्त्री ओलीलाई प्रधानमन्त्री र पार्टीको अध्यक्षबाट हटाएर फौजदारी केश अन्तर्नाल मुद्दा चलाउन सबैने उद्योग दाहालले गर्न नसकेका हुनाले उनले जसरी भएपनि ओलीलाई पदबाट हटाउने रपनारीतिक उद्येश्यका साथ त्यस्ता आरोप लगाएको प्रष्ट हुँदै गएको छ। तत्कालिन नेकपामा रँदौँ पार्टी अध्यक्ष ओली र पार्टीका वरिष्ठ नेता माथव नेपालीचमा राम्रो हुन नसकेको र उनीहरू दुवैचमा अहिले पनि सम्बन्ध सुधिन नसकेको हुनाले दाहाललाई साथ लिएर नेपाल ओलीलाई पदबाट हटाउनुपर्ने पक्षमा रहेका छन्। दाहालको प्रधानमन्त्री बन्ने तिव्र इच्छा र नेपाललाई पार्टी अध्यक्ष बन्ने तिव्र इच्छा जागेका कारण दाहाल नेपालको स्वाधीन मिलेको हो। उनीहरूलाई आ आफ्ना पक्षले सहयोग र समर्थन गरिरहेका बेला उनीहरूको आत्मबलमा बढ़ि दुवै गएकाले गर्दा ओलीमाथि दिन प्रतिदिन प्रहर भैरहेको छ।

पछिलो समयमा जनता अभिभावकविहिन हुन पुगेका छन्। सन्ताधारी दल र सरकारले जनतालाई वेवात्ता गाँडै आफ्नो राजनीतिक उद्देश्य पूरा गर्न लागेका हुनाले जनता सरकार र पार्टीकै विरुद्धमा सङ्कमा उत्रिएका छन्। दाहाल पक्षले सरकारकै कारण जनता सङ्कमा उत्रिएका हुनाले आफूहरू सुरक्षित रहेको बताउंदै आएका भएपनि नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी नेतृत्वको सरकार रहेको हुनाले सङ्कमा उत्रिएका जनताको आक्रोशलाई सरकार विरुद्धको मात्र आक्रोश हो भन्ने सोच्नु गलत हो। मूलकमा महामारी फैलिएको छ। त्यसबेला सरकारलाई सहयोग र समर्थन गरी सरकारलाई प्रभावकारी ढाँगले अधिक बढन र सरकारले गरेका निर्णयहरू र काम कारबाहीको समर्थन गर्ने कार्य पार्टीको हो तर पार्टीले त्यस्तो कार्य गरेको देखिएन उल्टो सरकारले गरेका काम र निर्णयहरूको जिम्मेवारी पार्टीले लिन नसक्ने उद्घोष पार्टीका वरिष्ठ नेता माधव नेपाल सहितका नेताहरूले गरेपछि उनीहरूले हाम्रो पार्टीको सरकार हो भन्ने अधिकार समेत गुमाएका छन्। अद्यक्ष दाहाल नेपाल पक्षले सरकारले गरेका निर्णयहरूका अपनत्व नलिने हो भन्ने उनीहरू किन आफूहरूलाई नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीको नेता हौ भनिरहेका छन् र ओली नेतृत्वको सरकारलाई किन नेकपाको नेतृत्वको सरकार हो भनिरहेका छन्? त्यो तै विरोधाभास रहेको छ।

पार्टीभित्रको आन्तरिक द्वन्द्वले गर्दा जनताले आवश्यक सेवा सुविधा लिनवाट बच्चित्र हृष्टपर्ने अवस्था आउनुले असफलता सरकारको मात्र होइन पार्टीको पति हो । नेकपा भित्रको आन्तरिक द्वन्द्व चरम उत्कर्षमा पुगेको हुनाले झण्डै दुई तिहाई मत पाएको नेकपाकै कारण मुलुक संकटको भूमरामी पर्दै गएको छ । निर्वाचनका बेला नेकपाले स्थिर सरकार बनाउने आश्वासन जनतालाई दिएको थियो, आफैन आश्वासन विपरित सरकारको विरोधमा पार्टी उत्रित भनेको पार्टीको पूर्ण असफलता बाहेक अन्य केही हुन सक्वैन त्यसैले भन्न सकिन्छ नेकपाकै कारण मुलुक संकटमा परेको छ भनेर ।

अध्यादेश, राजनीतिक भ्रष्टाचार र उच्चस्तरीय छानविन आयोग

• देवेन्द्र चुडाल

devendrachudal@gmail.com

अर्को कुनै विकल्प बाँकी थिएन । त्यही कारण अध्यादेश ल्याएको हुनसक्छ । पार्टीभित्र विवाद चक्रिंदै गएपछि अस्ति पुस १ गते बसेको थैठकले सरकारले हालै ल्याएको अध्यादेश फिर्ता लिने अध्यक्ष दाहाल पक्षले विशेष अधिवेशनको माग गाउँ राष्ट्रपति कार्यालयमा पठाएको सांसदहरूको हस्ताक्षर राष्ट्रपति कार्यालयमा दर्ता नगर्ने निर्णय समेत गरेको छ । सो निर्णय कार्यान्वयन हुने अवस्थामा भएपनि पार्टीका अन्य समस्याहरू यथावत नै रहेका छन् ।

निकै लामो समयदेखि पार्टीका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल पक्खले प्रधानमन्त्रीका हातखुट्टा बाँधेसँग
सरकारले काम गर्न नसकेको आरोप प्रधानमन्त्रीमाथि लगाउँदै आएको छ । अध्यक्ष दाहाललाई पार्टीका वरिष्ठ नेता माधव नेपाल, भलनाथ खनाललाई वामदेव गौतम र प्रवक्ता नारायणकाजी श्रेष्ठलाई साथ दिँझरहेका छन् उनीहरूको एउटै उद्देश्य हैं जसरी भएपनि पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्रीलाई दुवै पदबाट राजिनामा दिनुपर्ने माग गरिरहेका छन् भने उनीहरूको भित्री उद्देश्य भनेको पहिला एउटा पदबाट राजिनामा दिए पाइँ केही समयपछि फेरी अर्को पदबाट समेत राजिनामा माग गर्ने नै रणनीतिक उद्देश्यका साथ उनीहरू अगाडि बढेका हुनाले प्रधानमन्त्री ओलीले समेत आफ्नो बचाउका लागि विभिन्न कदमहरू चाल्न बाध्य भएका छन् तत्कालिन अवस्थामा नेकपा एमाले र माओवार्दी केन्द्र एकीकरण हुँदा तुवै अध्यक्षको सहमतिमा निर्णय हुने व्यवस्था गरिएको भएपनि निकै लामो समयदेखि नेकपामा विवादको सिर्जना हुँदै आएको र त्यो विवादलाई अध्यक्ष दाहालले गत कार्तिक २८ गते पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्रीमाथि संगीन आरोपहरू लगाउँदै पार्टीको सचिवालयमा राजनीतिक प्रवादात्मक चासम्मा आयोग प्रबल दर्ता गरेपाइ विवादलाई

प्रस्तावका नाममा आराप पत्र दत्ता गरेपछि विवादले
उग्र रूप लिंदै आएको छ । पार्टी अध्यक्षले आप
माथि लगाएका आरोपलाई चुनौती दिँदै प्रधानमन्त्री
ओलीले समेत अर्को प्रस्ताव सचिवालयमा दत्त
गरेपछि दुवै अध्यक्षहरूले नै आगोमा धिऊ थन्ने
काम गरेका छन् । त्यसको एउटै उद्देश्य हो सत्तामा
बिसिरहने र सत्ता हत्याउने खेल । जनता कोरोना
भाइरसका कारण आक्रान्त भईरहको अवस्थामा
समेत सत्ताधारी दलभित्रको द्वन्द्वले गर्दा जनताले
आवश्यक सेवा सुविधा पाउन सकेका छैनन् भने
सरकारले समेत जनताको हितलाई आफ्नो स्वाक्षर
अनुसारका काम मात्र गरिरहेकाले प्रष्ट हुन्छ नेपाल
कम्युनिष्ट पार्टीका नेताहरू व्यक्तिगत स्वार्थकै लागिए
मरिमेटी गर्न लागि परेका छन् भनेर ।

सदसदको प्रमुख प्रतिष्ठी दल नेपाली कांग्रेसले अध्यादेशको विरोध गरिसकेको छ । तर सम्बैधानिक परिषद्का अध्यक्षले बोलाएको बैठकमा विषयी दलका नेता समेत पटक पटक बैठकमा उपस्थित नहुन गरेका छन् । एकातिर सम्बैधानिक निकायहरूमा तत्काल नियुक्त गर भन्ने अर्कोतर्फ नियुक्तिका लागि सिफारिस गर्न सम्बैधानिक परिषद्को बैठकमा उस्थित नहुने दोहोरो चरित्र कांग्रेसले देखाउँदै आएको छ संविधानले दिएको महत्वपूर्ण जिम्मेवारी पूरा ग- नसक्नु उनीहरूको असफलता र अर्कमण्यता नै हो सम्बैधानिक निकायहरूमा पदाधिकारीहरूको नियुक्ति नहुँदा त्यस्ता आयोगहरू कागजमा मात्र सिमित हुँ गएका छन् भने भ्रष्टाचारलाई नियन्त्रण र रोकथाम गर्ने प्रमुख उद्देश्यका साथ गठन गरिएको अखियात दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग समेत प्रमुख आयुत विहिन बनेको छ । सम्बैधानिक आयोगहरूमा एक अध्यक्ष सहित ४ जना सदस्यहरू रहने सम्बैधानिक व्यवस्था रहेपनि अहिले सम्म महिला आयोग, मुस्लिम आयोग, राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोग लगायत अन्य धैरै आयोगहरू पदाधिकारीहरू विहिन अवस्थामा रहेका छन् । सम्बैधानिक व्यवस्था अनुसार त्यस्ता आयोगहरूमा पद रिक्त हुनु एक महिना अधि नै पदपूर्ति हुन्नुपर्न व्यवस्था भएपनि त्यस्को पालन हुन सकेको छैन । भागवण्डाकै आधारमा नियुक्त गर्ने परम्परालाई कायम राख्दै अहिलेपनि त्यसै गर्न खोजिएको छ । एउटै पार्टी अर्थात नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी भित्र रहेका ओली गुट अध्यक्ष दाहाल गुट र

राजनीतिक विकास र विकासको राजनीति

डा.प्रकाशचन्द्र लोहनी

हाम्रो देशमा राजनीतिक विकास भएर गएको मान्युपर्छ । तर, विकासका लागि गरिने राजनीति भने संस्थागत भएर अगाडि बढ्न सकेको छैन । यहाँ स्मरणीय के छ भने राजनीतिक विकास भयो भन्दैमा विकासको लागि राजनीति खत: विकिरित भएर जाँदैन या जाँदोरहेनछ ।

राजनीतिक विकास : राजनीतिक विकासको हाम्रो अवधारणा १८४० र १९५० शताब्दीमा पाश्चात्य मुलुकहरूमा विकासित चिन्तन र दृष्टिकोणबाट निर्देशित छ । अफ सप्ट स्मरण भन्दा बेलायतमा स्पानाकार्ट चार्टरको वेलादेखि सुरु भएको शासक र शासितबीचको सम्बन्ध र त्यस सम्बन्धलाई व्यवस्थापन गर्न खडा गरिएका संरचनाको ऋमिक संस्थाकरण राजनीतिक विकासको मूल अंग मानिएको छ । यसै अवधारणाको ऋमिक विस्तारको क्रममा संवैधानिक सञ्चुलन र नियन्त्रण (चेक एन्ड ब्यालेन्स), मानवअधिकारको अवधारणा र यसको परिभाषामा २०४० शताब्दीमा देखिएको निरन्तर परिमार्जन, स्वतन्त्र प्रेसलगायत बहुलवादी राजनीतिक प्रतिस्पर्धा, कानुनी राज्यको मान्यताको संस्थाकरण राजनीतिक विकासका अंग मानिएका छन् ।

यसमा विभिन्न बुँदामा विमति राख्दै राजनीतिक विकासलाई वर्गीय दृष्टिकोणबाट परिभाषित गर्दै वैकल्पिक स्वस्य मार्क्सवादअन्तर्गत पनि खडा भयो । बीसौं शताब्दीमा यो पनि राजनीतिक विकासको वैकल्पिक स्मरण आजभन्दा २०४० शताब्दीमा देखिएको निरन्तर परिमार्जन, स्वतन्त्र प्रेसलगायत बहुलवादी राजनीतिक प्रतिस्पर्धा, कानुनी राज्यको मान्यताको संस्थाकरण राजनीतिक विकासका अंग मानिएका छन् ।

यसमा विभिन्न बुँदामा विमति राख्दै राजनीतिक विकासलाई वर्गीय दृष्टिकोणबाट परिभाषित गर्दै वैकल्पिक स्वस्य मार्क्सवादअन्तर्गत पनि खडा भयो । बीसौं शताब्दीमा यो पनि राजनीतिक विकासको वैकल्पिक स्मरण आजभन्दा २०४० शताब्दीमा देखिएको निरन्तर परिमार्जन, स्वतन्त्र प्रेसलगायत बहुलवादी राजनीतिक प्रतिस्पर्धा, कानुनी राज्यको मान्यताको संस्थाकरण राजनीतिक विकासका अंग मानिएका छन् ।

पनि थियो ।

०१७ सालमा राजा महेन्द्रले शासन आफ्नो हातमा लिए । यसपछि परिचयी मोडेलको राजनीतिक विकासलाई ओफेलमा राखेर आर्थिक विकासको दृष्टिकोणलाई बढी प्राथमिकता दिइयो । त्यसबखत पाश्चात्य संसदीय मोडेल तेसो विश्वको सामाजिक र राजनीतिक पृष्ठभूमिमा उपयुक्त नहुने चिन्तन हावी थियो । यसबाट नेपालमा एक किसिमले संसदीय मूल्य मान्यता र कल्पनामा आधारित राजनीतिक विकास अवरुद्ध भयो । यसको ठाउँमा विकासका लागि राजनीतिक विकासको अवरुद्ध भयो । नयाँ राजनीतिक विकासको अवधारणा अवधारणा जरुरी थियो । त्यसैकारण राजा महेन्द्रको शासनकालमा शासकीय संरचना परम्परागत सामन्ती मान्यतामा अडे पनि आर्थिक विकासका केही दूरगामी कामहरू लागू गर्ने प्रयास भए । जसलाई आज कसैले पनि नजरअन्दाज गर्न मिल्दैन, सकैन ।

त्यसबखत घोषणा गरिएको भूमिसुधारको संरचना मूलतः अहिले पनि यथावत छ । सामाजिक न्यायको दृष्टिले छुआछुतविरुद्धको कानुन परम्परागत शक्तिमा आधारित संराख्याले आजभन्दा ५० वर्षअगाडि घोषणा गर्नु चान्चुने काम पक्कै थिएन । पूर्वाधारको आधारशिला निर्माणमा पूर्व-परिचयम राजमार्गको कल्पना र सुरुआत राष्ट्रिय आर्थिक एकता एवं भावनात्मक एकीकरणको कोसेढुगा थियो । शीतयुद्धको मध्यसमयमा पनि अमेरिका, रूस, चीन, भारत तथा अन्य अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरू सबैको विश्वास जितेर, नेपालको परराष्ट्र क्षेत्रमा सफल रणनीतिक सञ्चुलनको वैदेशिक सहयोग नेपालको उद्योग र आधारशिला विस्तारमा त्याउन सक्नुबाट राज्यको सफल सक्रियता प्रस्तिन्छ । यसै युगमा नेपालको वित्तीय क्षेत्रको व्यापक स्थानीय गरियो, जसको कारण आजसम्म पनि देश विकासका लागि साधन-स्रोतको व्यवस्था गर्न बलियो संस्थागत आधार तयार भएको छ । तर, विकासका प्रयासको क्रममा शासकीय विकृतिमा नियन्त्रण हुन सकेन ।

यो शासकीय प्रणालीले जनतामा जन्मेको नयाँ चेतनालाई ठाउँ दिन सकेन, नेपालमा अन्तर्राष्ट्रिय एकता एवं भावनात्मक सम्बन्धको व्यक्तित्व भए । तर, शासकीय सिद्धान्तको स्थानीयका हिसाबले भने यो ऋमिकारी नै थियो । किनभन्ने, यसले जनता र राज्यको सम्बन्ध र परिभाषामा आमूल स्मरण परिवर्तनका चिन्तन पेस गन्यो ।

विगत ७० वर्षको इतिहास हेर्दा राजनीतिक विकासको क्रममा नेपालमा प्रगति भएको छ । ००७ सालको आन्दोलनकै कुरा गर्न । भारतमा चलेको स्वतन्त्रता आन्दोलन आफैमा एउटा क्रान्ति थियो । विदेशी शासक र शोषण हटाउने मात्र नमएर यो क्रान्तिले जनताको सार्वभौमिकता र लोककल्याणकारी राज्यको कल्पना गरेको थियो । यो वैचारिक शक्तिको राप नेपालमा परेको थियो । बाहिरको यो राप बलियो थियो र यसले आन्दोलनलाई साँच्चिकै जनस्तरमा पुन्याउन नसके पनि बेलायतको आडमा रहेको नेपालको शासन भने ढाल्यो । आन्तरिक आन्दोलनको स्तर हेर्दा नेपालमा यो एउटा विद्रोह थियो, क्रान्ति भने थिएन । त्यसैले प्रजातान्त्रिक नेपालको पहिलो प्रधानमन्त्री जाहानियाँ सामन्ती शासनको व्यक्तित्व भए । तर, शासकीय सिद्धान्तको स्थानीयका हिसाबले भने यो क्रान्तिकारी नै थियो । किनभन्ने, यसले जनता र राज्यको सम्बन्ध र परिभाषामा आमूल स्मरण परिवर्तनका चिन्तन पेस गन्यो ।

००७-०१७ सालको अवधिमा राजनीतिक विकासका केही बिउ रोपे काम भए । जसले विकासको राजनीतिको पनि सुरुआत गन्यो । लोकसेवा आयोगको गठन, न्यायपालिकाको संरचना निर्माण, राष्ट्र बैंकको स्थापना, पहिलो प्रथम पञ्चवर्षीय योजनाको घोषणा, बिर्ता उन्मूलनजस्ता कामले राजनीतिको विकास र विकासको राजनीति सँगसँगै जाने सम्भावना देखाएको

अन्तर्राष्ट्रिय राजनीतिक विकासको गति पनि बुझन सकेन । अतः ०४६ को आन्दोलनमा यो शासकीय संरचना ढल्यो र उदारवादी राजनीतिक विकासको दृष्टिकोणलाई बढी प्राथमिकता दिइयो । त्यसबखत पाश्चात्य संसदीय मोडेल तेसो विश्वको सामाजिक र राजनीतिक पृष्ठभूमिमा उपयुक्त नहुने चिन्तन हावी थियो । यसबाट जनतामा अउटा नयाँ उत्साह आयो । अब देशमा उदार प्रजातान्त्रिक विकासको अवरुद्ध भयो । यसको ठाउँमा विकासका लागि राजनीतिक विकासको अवरुद्ध भयो । नयाँ राजनीतिक विकासको अवरुद्ध भयो । यसको ठाउँमा विकासका लागि राजनीतिक विकासको अवरुद्ध भयो । नयाँ राजनीतिक विकासको अवरुद्ध भयो ।

०४६ सालपछि : ०४६ सालपछि आजपर्यन्त देशमा राजनीतिक विकास र विकासको राजनीति सँगसँगै जान सकेको छैन । यो यथार्थलाई देशका शासक वर्गले बुझन चाहेको छैनन् । राजनीतिक विकासको दृष्टिकोणले ०४६ सालपछि देश अगाडि बढेको छ । भाषा, धर्म, संस्कृतिलगायत राज्यको वैकल्पिक एकदलीय जनवादको नारा दियो भने अर्कातिर यो जनवादले नेपालीको आर्थिक-सांस्कृतिक सम्पन्नता विकासको नयाँ राजनीति बढाउने कात्पनिकी पेस गन्यो । मार्क्सवाद-माओवाद-अन्तर्गतको राजनीतिक विकास र यसको जगमा विभिन्न जातिसमुदायको संशक्तीकरणको अवधारणाले ठाउँ पाउँदै आएको छ । उदारवादी संसदीय प्रजातान्त्रिक विकासको संवैधानिक राज्यको विकासको राजनीतिक विकासको अवरुद्ध भयो । यो कात्पनिकी आकर्षक थियो । यसले नेपाली समाजमा देशका संतादारी वर्गसँग परम्परागत स्मरण आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक सम्पन्नता विकासको नयाँ राजनीति बढाउने कात्पनिकी पेस गन्यो ।

०४६ अगाडि र पछिको अनुभवले के स्पष्ट गरेको थियो भने राजनीतिक विकास र विकासको राजनीति फरक हुन भनेर हेर्ने प्रयासले राजनीति, जनता र विकासलाई एउटै शृंखलाका अभिन्न अंग हुन भनी लिएर जान गाहो हुन्छ । आर्थिक तथा राजनीतिक विकासको नाममा पाश्चात्य उदारवादका सबै तत्व समावेश गरी संसारको उत्कृष्ट संविधान बनाउन त सकिने रहेछ । तर, त्यो संविधानलाई विकासका लागि राजनीतिको स्मरण लिएर जानु अर्को ठूलो पहाड चढेजस्तो हुँदैरहेन । यसैको जगमा टेकेर माओवादीले आन्दोलन सुरु गरे । छिमेकी

मित्र देशको समेत सद्भाव र आशीर्वाद बोकेर सुरु भएको त्यो आन्दोलनले राजनीतिक विकासको उदारवादी मोडेलको सट्टा एकदलीय वामपन्थी मोडेलको राजनीतिक विकासको चिन्तन पेस गन्यो ।

यो एकदलीय दृष्टिकोण राजनीतिक विकाससँगै विकासका लागि नयाँ राजनीतिको प्रयोग हुने देशमा विभिन्न वर्ग र समुदायबीच रहेको असमान आर्थिक, राजनीतिक एवं सांस्कृतिक शक्ति सञ्चुलन बदल्ने वाचा पनि गन्यो । यस अर्थमा माओवादी आन्दोलनले एकत्रित परिचयमा उदारवादी प्रजातान्त्रिक विकासको ठाउँमा वैकल्पिक एकदलीय जनवादको नारा दियो भने अर्कातिर यो जनवादले नेपालीको आर्थिक-सांस्कृतिक सम्पन्नता विकासको नयाँ राजनीति बढाउने कात्पनिकी पेस गन्यो ।

संविधानको दौडमा माओवादी संघर्ष विचार, बन्दुक र पैसामा अडेको थियो । माओवादीले अवतरणको क्रममा आफ्नो विचार र सिद्धान्त छोडेपछि बन्दुकको बल पनि हरायो । विचार र बन्दुक नभएपछि पैसा मात्र सत्ताको आधार रहन गयो । यसक्रममा एकदलीय वामपन्थी प्रजातान्त्रिक विकासको विकासको नयाँ राजनीति बढाउने कात्पनिकी पेस गन्यो ।

राजनीतिक विकासको दृष्टिले ०

देश संघीय लोकतान्त्रिक हिन्दू गणतन्त्र राष्ट्र हुनुपर्छ

— विनय यादव

यो कोमिड-१९ को बहानामा सनातन धर्मप्रति कम्युनिष्ट सरकारको चरित्र देखिएको छ। हिन्दू धर्म संस्कृति र सनातनमाथि मात्रै बन्देज लगाउन खोजे, पाठ्यूजा र इन्द्रजात्रालाई रोक लगाउन खोजे र अन्य धर्मावलम्बीहरूलाई निर्वाधरूपमा हुन दिने काम हुँदै आएको छ। राजनीतिक पार्टीहरूले आमसभा, पार्टी प्रवेश, शुभकामना आदानप्रदानको नाममा भीड जम्मा गर्न दिने तर हिन्दू र सनातन संस्कृतिको पर्व त्योहारहरू गर्न बन्देज लगाउने कम्युनिष्ट सरकारको दोहारो चरित्र र सनातन संस्कृतिप्रति दुर्भावना उनीहरूको देखियो। त्यसकारण सनातन संस्कृतिमाथि कसैले कुठाराघात गर्छ भने हामी त्यसको विरोध गर्छौ।

अहिले कोमिडको संक्रमण फैलिनुमा सरकारको नै कमीकमजोरी र असफलता हो।

कोमिड नियन्त्रणका लागि सरकारले गर्नुपर्ने कामहरू नगरेका असफलता लुकाउनका लागि हिन्दू सनातन धर्मको मठमन्दिर, चाडपर्वमाथि बन्देज गरेर हिन्दू धर्ममाथि प्रहार गर्ने यो कम्युनिष्ट सरकारले प्रयास गरिरहेको छ। अहिले छठ पर्व आइरहेको छ, यसअधि इन्द्रजात्रा थियो। यदि सरकारले चाहेको भए इन्द्रजात्रामा भड्क दुँदैनथ्यो। तर सरकारले यात्रा नै रोक्ने काम गन्यो। त्यस्तै, भगवान पशुपतिनाथको दर्शनका लागि यदि सरकारले चाहेको भए भौतिक दूरी कायम गरेर खुला गर्न सक्यो। यस्तै, छठ पर्वका लागि सरकारले सुरक्षाकर्मी खटाएर व्यवस्थापन मिलाइयो भने समस्या आजैदैन। तर आस्थावान जनताले त छठ गर्नेन्। सरकारले आफ्नो असफलता लुकाउनका लागि संस्कृति र पूजापाठ गर्न नै रोक लगाउँदैछ। यो आपतिजनक कार्य हो, यसको घोर भर्त्तना गर्छौ। जनताले सरकारलाई चुनौती दिएर छठ मनाएका छन्।

सरकारले पर्व नमनाउनु भनेको छैन तर एक ठाउँमा जम्मा भएर नमनाउनु भनेको हो छ नि। छठ पर्व घरमा मनाउन सकिंदैन। सनातन प्रथा हो, सरकारले यो कुरा बुकिरहेको छ। प्रशासन र सरकार यदि चनाखो भइदिएको भए प्रहरी लगाएर भौतिक दूरी कसरी कायम गरेर पूजापाठ गर्न भन्ने कुराको व्यवस्थापन गरिदिएको भए कोमिड पनि नियन्त्रण हुन्थ्यो। त्यसकारणले काठमाडौंको कमलपोखरी, रानीपोखरी लगायत जहाँ जहाँ छठको घाटहरू छन्, त्यहाँ सरकारले प्रहरी

परिचालन गरेर कसरी व्यवस्थित गर्न सकिन्छ भन्ने कुरातिर अग्रसरता लिनुपर्ने थियो। यसमा सरकार उदासीन देखियो। सरकारको यो ठूलो लापरवाही हो, यसले गर्दा कोमिड फैलिरहेका छन्। केपी ओलीको प्रादर्शन र जुलुस हुँदा कहाँ हरायो सरकार? त्यसबाट कोरोना फैलिंदैन?

आज मधेशमा हेन्स, सबै राजनीतिक दलहरूले ठूलो-ठूलो आमसभाहरू गर्दैछन्, त्यसबाट कोरोना फैलिंदैन? मस्जिदमा नमाज अदा गर्न गइरहेका छन्, त्यसबाट कोरोना फैलिएको छैन, चर्चमा प्रार्थना गर्न जाँदा कोरोना फैलिंदैन तर हिन्दूहरू आफ्नो पुजापाठ गर्न यदि सामूहिकरूपमा एकटा भए भने त्यसबाट कोरोना फैलिने भन्ने जुन कुरा छ, यो सरासर हिन्दू समाजलाई दबाउने कार्य हो। यो कार्य असहनीय छ, हिन्दू समाजले यसको प्रतिकार गर्छ।

सरकारले छद्म धर्म निरपेक्षताको आडमा हिन्दू संस्कृतिमाथि दमन गर्न खोजिरहेको छ, समाप्त पार्ने जुन कुचेष्टा छ, त्यहींनुसार सरकार चलिरहेको छ। विदेशी धर्म संस्थाहरूले सरकारलाई डलरको लोभ देखाएर हाँझे धर्म संस्कृतिमाथि प्रहार भइरहेको छ। सरकारले यी कुराहरूलाई डलरको लोभ देखाएर हाँझे धर्म संस्कृतिमाथि प्रहार भइरहेको छ। त्यसकारणले यो महामारीमा पनि परम्परालाई कसरी जोगाउने, आफ्नो परम्परालाई विश्व सामु पुन्याउने भन्ने कुरामा ध्यान दिन सरकारसँग आग्रह गर्न चाहन्छ।

संविधान जारी हुँदा म आफैले संविधानमा रहेको धर्मनिरपेक्षता बुँदालाई सडकमा जलाएको थिएँ। त्यहीं बेलादेखि नेपाल पुनः हिन्दू राष्ट्र कायम गराउनका निरन्तर आन्दोलनमा छु। देश संघीय लोकतान्त्रिक हिन्दू गणतन्त्र राष्ट्र हुनुपर्छ। किनभने यो देशको जुन सनातन पहिचान हो त्यसलाई मासेर हुँदैन, त्यो पहिचानलाई हामी विश्व सामु पुन्याउन सक्यो विश्वभरिका एक अर्व हिन्दूहरूको तिर्थस्थल बन्न सक्छ। त्यसबाट हाँझे देशको आय स्थिति सुधिन्छ। अर्को कुरा यहाँको हिन्दूत्व देशको राष्ट्रियतासँग जोडिएको विषय हो। हिन्दूत्व नै यो देशको राष्ट्रियता हो। आफ्नो संस्कृति छोडेर कुनै पनि देश अगाडि बढ्न सकेको छैन। जुन-जुन देश आफ्नो संस्कृति गुमायो, ती देशहरू आज कंगाल भएका छन्। नेपाल पनि त्यो बाटोमा नजाओस्। गणतन्त्र दुनियाँको सबबन्धा राम्रो व्यवस्था हो। त्यसकारण हामी संघीय लोकतान्त्रिक हिन्दू गणतन्त्रको परिकल्पना गर्छौ। विश्वसामु यहाँको संस्कार, संस्कृति र परम्पराहरूलाई चिनाउँछौ।

र रु.३,८३,९३,९५०। बराबरको २५ प्रतिशत बोनस शेयर वितरण गर्ने प्रस्तावलाई रिव्विक्त गरेको छ।

विगत वर्षमा कर्पोरेशने आयात गरेको चिनी मध्ये २५०० मे.टन चिनी भसार विन्दुमा आइपुग्ने समयमा नेपाल सरकारबाट विदेशी चिनीको आयातमा प्रतिबन्ध लगाउने निर्णयले उक्त चिनी धैरे महिनासम्म भसार विन्दुमा रोकिएको कारण कर्पोरेशनको चिनीको कारोबारमा कमि एवं भसारमा रोकिएको कारण डेमरेज चार्ज वापत तिर्नु परेको रकमको कारण आर्थिक भार पर्न गएको छ।

विश्वव्यापी रूपमा फैलिएको कोरोना भाइरसको कठिन सक्रमणले देशको विद्यमान आर्थिक अस्थिरता, बढ्दो प्रतिस्पर्धी बजार

जारी गर्दा पनि आमजनताले त मान्दैन। छठ घाटहरूलाई कसरी व्यवस्थापन गर्ने यो विषयमा स्थानीय प्रशासनहरूले ध्यान दिनुपर्ने थियो। तर स्थानीय प्रशासनहरूले रोक लगाउने जुन निर्देशन दिए, यो कुरा लागू हुँदैन। रोक लगाउने जुन निर्देशन दिएको छ यो आपतिको विषय हो, यसको हामी भर्त्तना गर्छौ। हामी छठ ब्रतालासँग छौं, छठ पर्व गर्ने पाउनुपर्छ।

आमजनता कोमिडसँग चेतनाली छन्। हामी आग्रह पनि गर्न चाहन्छौ कि सामाजिक दूरी कायम गरेर सतर्कताका साथ छठ पर्व मनाओ र आफ्नो परम्परालाई जोगाउने। हामीले आफ्नो स्वयम्भसेवक तथा आमनागरिकलाई आग्रह गर्न चाहन्छौ कि यो विष्ष परिस्थिति भएपनि उच्च सतर्कताका साथ सामाजिक दूरी काम गर्ने वातावरण बनाइ आफ्नो परम्परालाई निरन्तरता दिए। म सरकारलाई पनि आग्रह गर्दैछु कि निर्देशनको नौटकी छोडनुपस्, बन्देजको नौटकी छोडनुपस्। सनातन परम्परा यो देशमा जोगिरह्यो भने धार्मिक पर्यटन आउँछन्, धार्मिक पर्यटन आए भने देशको आर्थिक स्थिति उभोतिर लाग्छ। त्यसकारणले हाँझे परम्परालासँग सरकारले छेडछाड नगरेस्।

त्यसकारणले यो महामारीमा पनि परम्परालाई कसरी जोगाउने, आफ्नो परम्परालाई तिर्थस्थल बन्न सक्छ। त्यसबाट हाँझे देशको आय स्थिति सुधिन्छ। अर्को कुरा यहाँको हिन्दूत्व देशको राष्ट्रियतासँग जोडिएको विषय हो। हिन्दूत्व नै यो देशको राष्ट्रियता हो। आफ्नो संस्कृति छोडेर कुनै पनि देश अगाडि बढ्न सकेको छैन। जुन-जुन देश आफ्नो संस्कृति गुमायो, ती देशहरू आज कंगाल भएका छन्। नेपाल पनि त्यो बाटोमा नजाओस्। गणतन्त्र दुनियाँको सबबन्धा राम्रो व्यवस्था हो। त्यसकारण हामी संघीय लोकतान्त्रिक हिन्दू गणतन्त्रको परिकल्पना गर्छौ। विश्वसामु यहाँको संस्कार, संस्कृति र परम्पराहरूलाई चिनाउँछौ।

विकासका लागि राजनीतिको ठाउँमा सानो शासक वर्गको सत्ता र अहकारका लागि राज्यशक्तिको प्रयोग स्वाभाविक हुन आउँछ। यसको ज्वलन्त उदाहरण विन्दुमा आइपुग्ने समयमा नेपाल सरकारबाट विदेशी चिनीको आयातमा प्रतिबन्ध लगाउने निर्णयले उक्त चिनी धैरे महिनासम्म भसार विन्दुमा रोकिएको कारण कर्पोरेशनको चिनीको कारोबारमा कमि एवं भसारमा रोकिएको कारण डेमरेज चार्ज वापत तिर्नु परेको रकमको कारण आर्थिक भार पर्न गएको छ।

उदाहरणमा कर्पोरेशनले अगाडि व्यापारिको नीति अनुरूप कर्पोरेशनको चुक्ता पूजीको आवश्यकतालाई दृष्टिगत गरी यस वर्षको मुनाफाबाट शेयरधनीहरूलाई ९० प्रतिशत नगद लाभांश वापत रु.५३,५७,५८०।

टाइगरहरू...

कानुन बनाउनु सजिलो छ, तर त्यसलाई व्यवहारमा विकासको अगको स्थामा संस्थागत गर्नु गाहो हुँदैरहेछ। ०७२ को सविधानलाई दूलो उपलब्धि भनिएको त छ, तर त्यसलाई विकासको राजनीतिको प्रभावकारी दस्तावेजमा स्थान्तरण गर्न राष्ट्र असफल हुँदै गएको छ।

उदाहरणमा कर्पोरेशनले अगाडि व्यापारिको नीति अनुरूप कर्पोरेशनको चुक्ता पूजीको आवश्यकतालाई दृष्टिगत गरी यसको नीतिको प्रथामध्यकारको साथै उसमाथिका विभिन्न बार-बन्देज चेक एन्ड व्यालेन्स) पनि तोकेको हुन्छ। तर, जब बार-बन्देज भक्ताएर अधिकार प्रयोगले प्रथामध्यकारको पाउँछ, त्यसबत्त विकासको बार-बन्देजलाई बलियो बनाउन संवेदनिक

राजसंस्थाले नेपालको परिवेशमा महत्वपूर्ण योगदान पुन्याउन सक्छ। करिपेशनले बुद्धिजीवीलाई यो परिकल्पनाको सम्भावनाबाट पनि अत्यावश्यक होलाई अस्थान थाल्यो। तर, अब हाँझे भन्नुपर्छ, नेपालमा ०७२ सालको संविधानबाट जनतालाई प्राप्त अधिकारको संरक्षण गर्ने पनि संवैधानिक राजसंस्था राजनीतिक विकासक

● एनसेलले ल्यायो रोजगारी दिने एप 'एनसेल जबसप'

एनसेल अजियाटा लिमिटेडले 'एनसेल जबसप' नामक नयाँ सेवा सुरु गरेको छ। कम्पनीले रोजगारी खोज्ने र प्रदान गर्ने दुवै पक्षलाई एक भर्चुअल प्लेटफर्ममा भेटाउने व्यवस्थासहितको एप सञ्चालनमा ल्याएको हो।

कम्पनीले हाल सञ्चालनमा रहेको अभियान 'अनपज अन्तर्गत यो सेवा सञ्चालनमा ल्याएको जनाएको छ। यस अभियानले हालको विषम परिस्थितिमा भविष्यको पुनर्विचार गर्दै अधि बढन अभिप्रेरित गर्न उद्देश्य लिएको कम्पनीको भनाइ छ।

एनसेलका विक कमर्सियल अफिसर प्रदीप श्रीवास्तवले कोभिड-१९ महामारीले गर्दा धेरैले रोजगारी गुमाउनु परेको अवस्थामा भर्चुअल स्पमा सम्पर्कमा रहन सकिने विकासले गर्दा अहिलेको अवस्थामा पनि अनलाइन नेटवर्कमार्फत एक-अर्कासँग सम्पर्क रथापित गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको बताए।

उनका अनुसार कम्पनीले कार्यस्थलभन्दा टाढे बसेर काम गर्ने र रोजगारीका अवसर खोज्ने प्रवृत्ति बढिरहेको वेलामा कामको खोजीमा रहेका व्यक्तिलाई सीधै रोजगारादासाँग जोड्ने प्रविधि ल्याएको हो। अर्थतन्त्रमा विस्तारै सुधार हुन थालेका वेला एनसेल जबसपले विषम परिस्थितिका वेला काम गुमाएकालाई विभिन्न रोजगारीका अवसरसँग जोड्ने मोका प्रदान गर्ने उनको भनाइ छ।

कामको खोजीमा रहेका व्यक्ति र काम दिने व्यक्तिको आवश्यकताबीच प्रत्येकपटक मेल खाएपछि दुवै पक्षलाई एसएमएसमार्फत सन्देश प्राप्त हुने व्यवस्था गरिएको कम्पनीले जनाएको छ। एनसेलको सेवा प्रयोग गर्ने र कामको खोजीमा रहेका जोडीही श्रमिक वा कामदारले रोजगारी खोजिरहेको व्यक्तिका स्पमा यो सेवा सुचारू गर्न सक्ने जनाइएको छ।

● सनराइज बैंकका ग्राहकले सिद्धार्थ गुप्त अफ हस्पिटालिटीमा छुट पाउने

सनराइज बैंकले सिद्धार्थ गुप्त अफ हस्पिटालिटीसँग छुटसञ्चयी सम्झौता गरेको छ। कम्पनीले बैंकका ग्राहकलाई छुट प्रदान गराउने सम्झौता गरेको हो।

सम्झौताअनुसार बैंकका ग्राहकले सिद्धार्थ गुप्तका होटेलहरूमा खान, बसन तथा वेरेजजस्ता सुविधाको भुक्तानी गर्दा सनराइज बैंकको क्रेडिट तथा डेबिट कार्ड देखाएर वा कार्डमार्फत भुक्तानी गर्दा १० प्रतिशतको छुट लिन सक्ने जनाइएको छ।

सिद्धार्थ गुप्तअन्तर्गत रहेका काठमाडौं उपत्यका तथा उपत्यकावाहिनी महेन्द्रनगर, कैलाली, बुटवल, सुर्खेत, बिर्दमोलगायतका अन्य जिल्लाहरूमा अवस्थित होटेल, रिसोर्ट, रेस्टुरेण्ट तथा क्याफेहरूमा पनि ग्राहकले छुटको लाभ लिन सक्ने बैंकले जनाएको छ।

बैंकले 'स्मार्ट बनी, डिजिटल बैंकिंग गर्ने' अभियानअनुसूत आफ्ना ग्राहकलाई नवीनतम सेवा प्रदान गर्दै आएको र सुविधाहरू थप गर्दै जाने जनाएको छ।

● ग्लोबल आइएमई बैंकद्वारा ६ नयाँ शाखारहित बैंकिंग सेवा सञ्चालन

ग्लोबल आइएमई बैंकले ६ नयाँ शाखारहित बैंकिंग सेवा सञ्चालनमा ल्याएको छ। बैंकले तेह्थुमको फेदाप गाउँपालिका, धनुषाको नगराइन नगरपालिकाको फूलगामा, दैलेखको दुल्लु नगरपालिका तथा भैरवी गाउँपालिका, बाग्लुङको बाडिगड गाउँपालिकाको सिमालचौर र पाँचथरको याडबरक गाउँपालिकामा नयाँ शाखारहित बैंकिंग सेवा सञ्चालनमा ल्याएको हो।

बैंकले तेह्थुमको फेदाप गाउँपालिकाको ओयाकजुङमा श्रीमती चन्द्रकला ढकाल, धनुषाको नगराइन नगरपालिकाको फूलगामा राजकुमार शाह, दैलेखको दुल्लु नगरपालिकाको दुल्लु बजारमा दामोदर उपाध्याय, दैलेखको भैरवी गाउँपालिकाको दाविमाडी बजारमा बख्तबहादुर शाही, बाग्लुङको बाडिगड गाउँपालिकाको सिमालचौरमा होमानाथ खराल र पाँचथरको याडबरक गाउँपालिकाको गणेशबाटमा खोलिएको शाखारहित बैंकिंग सेवाको प्रतिनिधिका स्पमा घनेन्द्र काफ्लेलाई नियुक्त गरेको जनाएको छ।

थप ६ वटा शाखारहित बैंकिंग सेवा सञ्चालनमा आएसँगै बैंकको शाखारहित बैंकिंग सेवा संख्या २ सय ३८ पुगेको जनाइएको छ।

● माछापुच्छ्रे बैंक र एमएडब्लु अर्थमुभर्सबीच सम्झौता

जेसिवी ब्रान्डका हेमि इक्युपमेन्ट खरिदमा माछापुच्छ्रे बैंक र एमएडब्लु अर्थमुभर्सका ग्राहकहरूलाई माछापुच्छ्रे बैंकले सहुलियतदरमा कर्जा उपलब्ध गराउने सम्झौता सम्झौता भएको छ। उक्त सम्झौतापत्रमा एमएडब्लु अर्थमुभर्सको तर्फबाट अध्यक्ष बिष्णुकुमार अग्रवाल र माछापुच्छ्रे बैंकको तर्फबाट प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सन्तोष कोइरालाले हस्ताक्षर गरे।

सम्झौताअनुसार माछापुच्छ्रे बैंकले देशभर रहेका आफ्ना शाखा कार्यालयहरू मार्फत र एमएडब्लु अर्थमुभर्सको देशभर रहेका डिलरबाट जेसिवी ब्रान्डका नयाँ हेमि इक्युपमेन्ट खरिद गर्न चाहने ग्राहकहरूलाई सहज र सरल रूपमा सेवा प्रदान गर्नेछ।

सानिमा बैंकको मोबाइल एप प्रयोग गर्न एनसेलले

कपोरेट

निःशुल्क सिम र डेटा प्याकेज दिने

सानिमा बैंकको मोबाइल एप प्रयोग गर्न ग्राहकले एनसेलबाट डेटा पाउने भएका छन्। बैंक र एनसेल अजियाटा लिमिटेडबीच सानिमा बैंकको मोबाइल एप सानिमा सजिलो इ-बैंकिंग प्रयोगकर्ताका लागि निःशुल्क सिम कार्डका साथै बैंकको मोबाइल एप प्रयोग गर्न गिःशुल्क इन्टरनेट डेटा प्याकेज दिने सम्झौता भएको हो। सम्झौतामा बैंकका प्रमुख निषेष अधिकृत सरोज गुरागाई र एनसेल अजियाटा लिमिटेडका प्रमुख कार्नुन, नियमक तथा संस्थागत सेवा अधिकृत रमेश विमिरेले हस्ताक्षर गरेको जनाइएको छ।

सम्झौताअनुसार सानिमा बैंकमा खाता खोली बैंकको मोबाइल एप सेवा लिने बैंकका सेवाग्राहीलाई करिब ३ सय रूपैयाँबाटरबाटो डेटा तथा भ्वाइस सेवासहितको निःशुल्क सिम कार्ड प्रदान गरिने जनाइएको छ।

● सिटिजन्स बैंकका ग्राहकहरूले द फर्न रेसिडेन्सीमा छुट पाउने

सिटिजन्स बैंक इन्टरनेसनल लिमिटेडका ग्राहकले चिवावनको द फर्न रेसिडेन्सी होटेलमा छुट पाउने भएका छन्। बैंक र होटेलबीच बैंकका ग्राहकलाई विभिन्न सेवाशुल्कमा विशेष छुट दिनेसम्बन्धी सम्झौता भएको हो। सम्झौतामा बैंकका डेबिट, ब्रैंडेट र प्रिभिलेज कार्डबाट ग्राहकले होटेलमा सेवा लिना विशेष छुट पाउने जनाइएको छ। बैंकले सातै प्रदेशमा ८५ शाखा, १४ विस्तारित काउन्टर र ८२ एटिएममार्फत बैंकिंग सेवा दिइरहेको जनाएको छ।

● मुक्तिनाथ विकास बैंकको

लोगो प्रतीक सार्वजनिक

मुक्तिनाथ विकास बैंकले बैंकका लोगोको प्रतीक सार्वजनिक गरेको छ। बैंकले 'मुक्ति भाइ' नामक नयाँ ब्रान्ड मस्कट सार्वजनिक गरेको हो।

आगामी दिनमा बैंकले सोही मस्कटलाई ब्रान्ड बनाएर आफ्ना विभिन्न सेवा-सुविधा, प्रडक्टहरूले प्रचारप्रसार गर्ने जनाएको छ। बैंकका अध्यक्ष भरतराज ढकाल र प्रमुख कार्यकारी अधिकृत प्रद्युमन पोखरेलले संयुक्त स्पमा एक कार्यक्रममार्फत बैंकको मस्कट सार्वजनिक गरेको जनाइएको छ। विकास बैंकले १ सय ३८ शाखामार्फत विभिन्न अत्याधुनिक सुविधासहितको सेवा दिइरहेको जनाएको छ।

● राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक र बेलबारीबीच सहुलियतपूर्ण कर्जा सम्झौता

राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक लिमिटेड र मोरडको बेलबारी नगरपालिकाबीच सहुलियतपूर्ण कर्जामा सहकार्य गर्ने सम्झौता भएको छ। काठमाडौंमा आयोजित कार्यक्रममा बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत किरणकुमार शेर्ष र बेलबारी नगरपालिकाका प्रमुख जानेन्द्र सुवेदीले हस्ताक्षर गरेका छन्। सम्झौताअनुसार नगरपालिकाले सहुलियतपूर्ण कर्जाका लागि उद्यम तथा व्यवसाय गर्ने सम्बन्धी र इच्छुक समूहलाई व्याज अनुदान दिने जनाइएको छ।

एकीकृत कार्यविधि, २०७५ (संशोधनसमेत) अन्तर्गत उद्यम तथा व्यवसाय गर्ने सम्बन्धी र इच्छुक समूहलाई व्याज अनुदान गर्ने प्रतियोगितामा आवेदकले आपूर्मित रहेको सार्वीतिक प्रतिभाव गर्ने अपलोड गरेर प्रस्तुत गर्न सक्ने जनाइएको छ। प्रतियोगिताका निर्णयकहरू विपुल क्षमी, समृद्धि राई र सबिन राईको निर्णयमा भिडियो अपलोड गर्ने प्रतिभावहरूमध्येबाट उत्कृष्ट १६ प्रतियोगीको नाम २०२१ जनवरी १ तारिखमा आयोजना हुने खुकुरी देशको संगीतको प्रत्यक्ष सार्वीतिक कार्यक्रमबाट उद्घोष गरिने कम्पनीले जनाएको छ।

व्यवस्थापन गर्ने र तालिमप्राप्त उद्यमीहरूको ५-५ जनाको समूह बनाई सहकार्य समूह, उद्यमी, फर्म, कम्पनी, तथा सहकारीहरूलाई कर्जाका लागि बैंकको शाखामा सिफारिस गर्ने जनाइएको छ।

नगरपालिकाले सिफारिस गरेका उद्यमीलाई बैंकले नियमानुसार प्रत्येक समूहलाई अधिकतम ५ लाख रूपैयाँसम

भ्रष्टाचारको...

त्यसैले अब सरकारले सर्बोच्च अदालतका पूर्व प्रधानन्यायाधिकारीको अध्यक्षतामा सर्वशक्तिमान छाननिव समिति गठन गरी भ्रष्टाचारहस्ताधि कानुनी कारबाही चलाउन सक्तुपर्दछ । सम्वैधानिक निकायमा नियुक्त पदाधिकारीहरूले भ्रष्टाचार गरेको देखिएमा उनीहरूलाई नियुक्ति गर्ने व्यक्तिहस्ताधि समेत कारबाही गर्न सक्ने अधिकार सो समितिलाई दिइनुपर्दछ । हिजो सुकुम्भासीका नाममा सरकारी जग्गा लिएका व्यक्तिहस्तले आज छोटो समयमै कसरी काठमाडौं उपत्यकामा आलिसन महल बनाए त ?

२०४६ सालपछि राजनीतिक समिकरण मिलाउन भन्दै भ्रष्टाचारीहरूलाई विभिन्न पदमा नियुक्ति गरिएको थियो । पैसा लिएर भागवज्ञाका आधारमा कोटको खत्तिबाट नाम निकालेर नियुक्ति गरियो । २०४६ साल अधिसम्म खान नपाउने र हवाई चप्पल समेत लगाउन नसक्ने व्यक्तिहरू छोटो समयमै कैनै बन्द

व्यापार उद्योग धन्दा बेरगै अबौपतिमका मालिक
कसरी भए त ? प्रधानमन्त्रीले भ्रष्टाचारमा शुन्य
सहनशिलताको नारा दिएपनि त्यो व्यवहारमा
लागु हुन नसकेको र जनताले तिरेको करमाथि
पनि भ्रष्टाचार भएको विभिन्न तथ्यांकहरूले
देखाएको हुनाले साँच्चिकै प्रधानमन्त्री ओलीले
भ्रष्टाचारमा शुन्य सहनशिलत अपनाउन
चाहेका हुन भने तत्काल उच्चस्तरीय छानविन
आयोग गठन गर्न आवश्यक छ । अनिमात्र
प्रधानमन्त्रीका भनाईलाई जनताले पत्याउन
सक्ने अवस्था आउँछ यदि त्यसो गर्इदैन
भने प्रधानमन्त्रीको त्यो भनाईपनि जनतालाई
देखाउन र सुनाउनकै लागि उद्घोष गरिएको
प्रष्ट हुन्छ । नेपाली कांग्रेसका सभापति शेर
बहादुर देउवाले पछिलो समयमा भ्रष्टाचार
बढेको भनेतापनि उनी प्रधानमन्त्री भएका बेला
देखि नै भ्रष्टाचार हुँदै आएको छ । कांग्रेस
र सत्ताधारी दलकै नेता तथा कार्यकर्ताहरू
भ्रष्टाचारमा मुहिएका छन् ।

पूर्व प्रधानमन्त्री एवं नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीका वरिष्ठ नेता माधव नेपाल प्रधानमन्त्री भएका बेला ललिता निवास जग्गा काण्ड भएको थिए । अहिले तैनै नेपालले आफैन पार्टीका अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री ओलीलाई भ्रष्टाचारको संरक्षक रहेको आरोप लगाइरहेका छन् । बहुदलीय व्यवस्थामा क्याविनेट भनेको प्रधानमन्त्री नै हो । मन्त्रिपरिषद्को बैठकमा प्रधानमन्त्रीले भने बाहेकका अन्य निर्णयहरू हुन नसक्ने भएकाले मन्त्रिपरिषद्का निर्णयहस्तको जिम्मेवारी प्रधानमन्त्रीले लिनुपर्दछ । तर ललिता निवास जग्गा काण्डमा प्रधानमन्त्री रहेका नेपाललाई उन्मुक्ति दिनु र तत्कालिन मन्त्री र सचिवलाई मात्र मुद्दा चलाईनुले प्रष्ट हुन्छ राजनीतिक तहबाटै भ्रष्टचारमा सहमति गरिएको छ । त्यही कारण नेपालमाथि मुद्दा चलाइएन, कर्मचारीहरू भनेका सरकारको निर्णयहस्तको आदेश पालना गर्ने मात्र हुन् त्यसैले अब ओली सरकारले उच्चस्तरीय छानविन समिति गठन गरी भ्रष्टचारीहस्ताथि कारबाही चलाउनपर्छ ।

हिंगे...

दल नेपाली कांग्रेसले ३ वर्षमा जति भूमिका खेल्तुपर्न थियो त्यो भूमिका खेल्न सकेको देखिएको छैन । कांग्रेस पनि सत्ताधारी दलसँगै भागवण्डामै रुमलिएको थियो । विगतमा लामो समयसम्म नेपाली कांग्रेसले शासन सञ्चालन गर्दा अनेक विकृतिहरू मुलुकमा भित्रयाएको थियो । २०४६ सालको राजनीतिक परिवर्तन पछि सबैनन्दा बढी सत्ताको सञ्चालन गरेको कांग्रेसले मुलुकमा रहेका उद्योग धन्दाहरू निजिकरणको नाममा बेचेको थियो । २०४६ साल अधिसम्म अबौ नाफा कमाउने जनकपर

चरोट कारखाना हरिसिंद्वी इट्टा टाइल
 कारखाना, बॉसवारी छालाजुत्ता कारखानना
 लगायत खण्डे १५ वटा कारखाना नेपाली
 कांग्रेस नेतृत्वकै सरकारले बेचेको थिए ।
 अहिले कांग्रेसले सरकारको विरोध गर्दा हिजो
 आफ्नो पार्टी नेतृत्वको सरकारले गरेका
 गल्ती र कमी कमजोरीका बारेमा जनतासँग
 क्षमा मागेको छैन । सत्ताको बागडोर आफ्
 नो हातबाट उम्किएपछि मात्र कांग्रेसले आँखा
 देरख्ने गरेको सत्त्व वास्तविकता यहि हो ।

भन्दै मुलुकभरमै विरोध गरिरहेको अवस्थामा
त्यसलाई सरकारको कुशासनको उपज हो
भन्नु कांग्रेसका नेताहरूको अल्पज्ञान मात्र
हो । कांग्रेसकै नेतृत्वमा निर्माण भै लाग्नु
भएको संविधानले जनतालाई आफ्ना कुरा
राख्न सक्ये, सभा सम्बेलन नारा, जुलुस
गर्ने अधिकार दिएको छ । संविधानले राष्ट्र,
राष्ट्रिय अखण्डता र सार्वभौमसत्ता बाहेक
सबै कुरा परिवर्तनीय भनि स्वीकार गरेको
अवस्थामा जनताले सडकमा उत्रिएर आफ्ना
कुरा राख्न पाउनु जनताको नैसर्गिक अधिकार
हो, त्यसलाई कांग्रेसले विरोध गर्नु आफ्नै
खट्टामा बज्वरो हान्नु सरहमात्र हो ।

संवैधानिक..

को बैठक समेत बस्न सकेको थिएन ।
उपसभामुख पद विपक्षी दललाई दिनुपर्ने
भएपछि सत्ताधारी दलले उपसभामुखको
विर्यन्त्रन तै गर्न चाहिएको छैन ।

निवाचन न गर्न चाहिरहका छन् ।
सत्ताधारी दलभित्रको आन्तरिक
द्वन्द्वले गर्दा प्रधानमन्त्री ओलीले
बोलाएको बैठकमा सम्वैधानिक परिषद्
का सदस्य एवं प्रतिनिधिसभाका
सभामुख, उपसभामुख उपस्थित
नहुने सम्भावना बढ़दै गएको र
प्रमुख विपक्षी दल नेपाली कांग्रेसले
समेत सम्वैधानिक निकायका प्रमुख
सदस्यहरूमा भागवण्डा खोजेको हुनाले
अहिले पनि सम्वैधानिक निकायका १३ वटा आयोगहरूमा ५४ जना
को पद खाली रहेको छ । २०७२
सालको संविधानमा व्यवस्था गरिएका
सम्वैधानिक निकायको १० वर्षमा
पुनरावलोकन गर्न सकिने व्यवस्था
गरेकोमा सविधान जारी भएको ५ वर्ष
पुरा भएपनि अहिलेसम्म राष्ट्रिय महिला
आयोग, जनजाति आयोग लगायतका
अन्य आयोगहरूले अध्यक्ष सहितका
सदस्यहरूको पद पर्ति हन सकेको

छैन । पछिल्लो समयमा अखित्यार
दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा समेत
प्रमुख आयुक्त र दुई आयुक्त पद रिक्त
रहेको छ भने निर्वाचन आयोगमा दुई^३
आयुक्त पद रिक्त रहेको छ । त्यसैगरी
दलित आयोगमा अध्यक्ष सहित ५
जनाको पद रिक्त रहेको छ । सबै
सन्वैधानिक निकायमा अध्यक्ष सहित ४
सदस्यको व्यवस्था रहेको छ ।

अहिले दलित, महिलामा र
आदिवासी जनजाति आयोगमा सबै
५ जनाको पद रिक्त रहेको छ भने
प्राकृतिक स्रोत तथा वित आयोगमा ४
आयुक्त, राष्ट्रिय समावेशी आयोगमा अध्यक्ष
सहित ४, मधेशीमा ४ आयुक्त थारुमा ४
आयुक्त, मुस्लिममा ४ आयुक्त र राष्ट्रिय
मानवाधिकार आयोगमा अध्यक्षसहित ५
जनाकै पद रिक्त रहेको छ । संविधान
अनुसार दलभित्रको द्वन्द्वले गर्दा पनि
पदपूर्ति गर्ने सरकारलाई कठिनाई
परिरहेको हुनाले अझै कर्ति समयसम्म
त्यस्ता आयोगहरू रिक्त रहने हुन यसै
भन्न सकिने अवस्था छैन । सन्वैधानिक
परिषद पनि सत्ताधारी दलकै कारण
संकटमा पर्दै गएको हुनाले संविधान नै
असफल सावित भएको छ ।

सरकारके...

कम भएको भन्दै व्यापारीहरूले चीनीको मूल्य बढाएका छन् भने अर्कोतर्फ चीनी मिल मालिकहरू आफूहरूले उत्पादन गरेको चीनी विक्रि नभएको गुनासा गरिरहेको छ । उख्यू कृषकहरू पछिल्लो समयमा सरकार र चीनी मिल मालिकहरूसँग कारण दोहोरो मारमा परेका छन् । यदि साँच्चिकै चीनी मिल मालिकहरू भने भैं चीनी विक्रि नभएका हो भने सरकार नै मिल मालिकहरूबाट चिनी खरिद गरी कृषकहरूलाई रकम भुक्तानी दिन सक्छ तर सरकार त्यसो गर्न चाहिरहेको छैन । उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयले चीनी मिलबाट चीनी खरिद गरी सरकारी निकायबाट चीनी विक्रि वितरण गर्न व्यवस्था मिलाउन सक्ने भएपनि उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्री र राज्य मन्त्री नै मिलमालिकहरूको पक्षमा लागेर कृषकहरूलाई घरबार विहिन बनाउने अवस्थामा रहेका छन् । उद्योग राज्यमन्त्री मोतिलाल दुगडसँग चीनी उत्पादक संघका अध्यक्ष एवं चीनी मिल मालिक शशीकान्त अग्रवालसँग राष्ट्रो सम्बन्ध भएको र तिनै अग्रवालको सल्लाहनुसार राज्यमन्त्री दुगड चल्ने गरेका हुनाले पनि कृषकहरू पिडित भएका छन् । सरकारले चाहेको खण्डमा सरकारी निकाय खाद्य व्यवस्था कम्पनीलाई चीनी खरिद गर्न आदेश दिन सक्छ । त्यसैगरी साल्ट टेक्स्ट्रिङ्क कर्पोरेशनलाई सहुलियत दरमा चीनी खरिद गर्न आग्रह गर्न सक्छ । उनीहरूले खरिद गरेको चीनीको मूल्यको रकममले कृषकको बाँकी रकम भुक्तानी हुन सक्ने भएपनि सरकार त्यसो गर्न चाहिरहेका छैन किनकि सरकार कमिसनको चक्करमै रहेको छ ।

सम्पादक/प्रकाशक : देवेन्द्र घडाल • कार्यालय : बद्नगर, काठमाडौं • फोन : ८७००२१५, सौ : ९८९२५४८८५ • ईमेल : abhiyanweekly40@gmail.com • मुद्रण : सनगाभा प्रिण्टिंग प्रेस, बागबजार

सत्ताधारी.

समेत उपस्थित भएका थिए । सो बैठकमा प्रधानमन्त्री ओलीले खण्डै एक घट्टा बोलेका थिए । प्रधानमन्त्री ओलीले सचैधानिक परिषद् को बैठक नै बस्न नसक्ने अवस्था आएकोले गर्दा सचैधानिक परिषद् ऐन संशोधन गर्न

नहुने गरेका छन् । सभामुख भएपछि उनले पार्टीका सबै तहबाट राजिनामा दिएका भएपनि व्यवहारिक रूपमा उनी अहिले पनि पार्टी अध्यक्ष दाहालकै निर्देशनमा बच्ने गरेका द्वानाले सरकारले बाध्य भएर सचेतानिक परिषद्को ऐन अध्यादेशमार्फत ल्याउनु परेको प्रधानमन्त्री ओली निकटका नेताहरूले बताउँदै आएका छन् ।

बुधबार दिनभर नै बालुवाटार तनावग्रस्त बनेको भएपनि दोझो तहका नेताहस्तो प्रयासले गर्दा दुवै अद्यक्ष तत्काल देखिएको अध्यादेश विवादलाई साथ्य पार्न सफल भएका छन् । सोही दिन बसेको पार्टीको स्थायी समितिको बैठकले अद्यादेश फिर्ता लिने र संसदको विशेष अधिवेशन बोलाउने प्रस्ताव राष्ट्रपति

कार्यालयमा दर्ता नगर्ने निर्णय गर्दै पार्टीका अन्य समस्याका बारेमा पुस ५ गते बस्ने स्थायी कमिटीको बैठकमा छलफल गर्ने र पार्टीको केन्द्रीय समितिको बैठक पुष १० गते गर्ने निर्णय समेत गरेको छ । यसरी तत्कालका लागि सत्ताधारी दलभित्रको एउटा विवाद साम्य भएपनि अध्यक्ष दाहालले पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री ओलीमाथि कार्तिक २८ गते लिखित रूपमै लगाएको संगीन आरोपहस्तका बारेमा भने केही निर्णय नभएको र प्रधानमन्त्री ओली आफूमाथि लगाइएको आरोपपत्र अध्यक्ष दाहालले फिर्ता लिनुपर्ने अडानमै रहेका हुनाले अहिले नै नेकापाभित्र द्वन्द्व सकिएको सोचु गलत सावित हुनेछ । सरकारले लामो समयदेखि रिक्त रहेका महत्वपूर्ण निकायहरू जस्तै अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोग लगायतका धेरै निकायहरूमा पदाधिकारीहरू नियुक्ति गर्न सकेको छैन । पदाधिकारीहस्तको नियुक्तिका लागि सिफारिस गर्ने सम्बैधानिक परिषद्को बैठकै बस्न नसकेको र बसेपनि कोरम नपुग्ने अवस्था सिर्जना भएकाले गर्दा अर्कै लामो समयसम्म सम्बैधानिक आयोगहरूले पदाधिकारी पाउन सक्ने सम्भावना देखिँदैन । सरकारले त्याएको अध्यादेशका विरुद्धमा सर्बोच्च अदालतमा रिट परेको र त्यसको छिनोफानो सम्बैधानिक इजलासबाटे हुनुपर्ने र सम्बैधानिक इजलासको नेतृत्व समेत प्रधानन्यायाधिकारीले तै गर्नुपर्ने भएकाले उक्त रिटको दुँगो नलागेसम्म प्रधानन्यायाधिश सम्बैधानिक परिषद्को बैठकमा उपस्थित हुनसक्ने सम्भावना रहेँदैन । त्यसैले गर्दा सम्बैधानिक निकायहस्तले पदाधिकारीहरू पाउन सक्ने सम्भावना न्यन रहेको छ ।

शितल.

संकट निम्त्यायो, शितल निवास नै सवैधानिक संकटको कारण बन्यो । यस्ता दलीय गुरु चलाउने र प्रधानमन्त्रीको निजी राष्ट्रपतिजस्तै व्यवहार देखाउने विद्या भण्डारीले नैतिकता भए राजीनामा दिएर पार्टी राजनीतिमा जान् उपयुक्त हुने सुभाव सविधानविदहरूले दिएका

राष्ट्रपति

विषयमा प्रश्न उठाइने छ ।

लैंगिक हिसाको अन्त्य
व्यक्ति, समाज र
सबैको ऐक्यबद्धता ।

नेपाल सरकार

सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय

सूचना तथा प्रसारण विभाग